

VINERI · 30 IULIE 2004 · ANUL LIV NR. 31

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Evocare și îndemn

„Zona noastră este o adevărată Microeuropă”

A plecat de-acasă să uite, și a găsit fericirea

CALENDAR ORTODOX

- 2 august, luni – Aducerea moaștelor Sf. Întâi Mc. și Arhidiacon Ștefan; Bincredinciosul Împărat Justinian.
 3 august, marți – Cuv. Isachie, Dalmat și Faust; Sf. Salomeea Mironosița.
 4 august, miercuri – Sfinții 7 tineri mucenici din Efes; Cuv. Mc. Evdochia.
 5 august, joi – Înaintepăznuirea Schimbării la Față; † Cuv. Ioan Iacob de la Neamț; Cv. Nona și Gorgonia.
 6 august, vineri – (†) Schimbarea la Față. (*Dezlegare la pește*)
 7 august, sâmbătă – † Sf. Cuv. Teodora de la Sihla. Sf. Mc. Demetie.
 8 august, duminică – Cv. Emilian Mărturisitorul, Episcopul Cizicului; Sf. Miron, Episcopul Cretei. Duminica a X-a după Rusaliu.

Proverbul săptămânii

„Cei care cântă toată vara, iarna joacă papara” – cei ce își pierd vremea de muncă în desfătări, pe urmă nu au ce mânca.

(„Proverbele Românilor”, Iuliu A. Zanne, vol. I, Editura Scara, București, 2004)

AGENDĂ

2 august

1847 – Nicolae Bălcescu a descoperit, în Cabinetul de stampe al Bibliotecii regale din Paris, o gravură din 1601 a lui Sadler reprezentându-l pe Mihai Viteazul, primul portret autentic cunoscut al marelui domnitor.

3 august

1784 – Samuil Micu, Gheorghe Șincai și Petru Maior au primit din partea episcopului Ioan Bob încuviințarea de a părăsi rasa călugărească.

1861 – până în 1870, revista politică „Concordia” a apărut la Pesta, bisăptămânal.

1926 – a fost instalat primul semafor în Picadilly Circus din Londra, Marea Britanie.

4 august

1889 – s-a stins din viață poeta Veronica Micle, cea care a inspirat minunatele poezii de dragoste ale poetului național român Mihai Eminescu.

5 august

1850 – s-a născut scriitorul francez Guy de Maupassant, maestrul nuvelei clasice.

1922 – s-a născut, în localitatea Siliștea-Gumești, scriitorul român Marin Preda, autorul romanelor „Cel mai iubit dintre pământeni” și „Moromeții”.

1930 – s-a născut Neil Armstrong, primul om care a pășit pe Lună, la 20 iulie 1969.

1970 – loviturile de penalty au fost folosite pentru prima oară în prima divizie engleză de fotbal, în meciul Manchester United contra lui Hull City.

6 august

1875 – s-a stins din viață scriitorul danez Hans Christian Andersen.

1882 – s-a stins din viață S. M. Tretyakov, colecționar de pictură din Europa occidentală, fondatorul galeriei de artă din Moscova.

7 august

1864 – a luat ființă Primăria orașului București; primul primar ales a fost Barbu Vlădoianu.

1876 – s-a născut spioana Mata Hari, pe numele ei adevărat Margaretha Geertruida Zelleova.

1881 – s-a născut marele compozitor român George Enescu.

8 august

1790 – s-a născut poetul Kölcsey Ferenc, autorul imnului național al Ungariei.

1982 – s-a stins din viață sculptorul român Boris Caragea.

Arad-Bichiș

O nouă inițiativă turistică

Joia trecută, sala ovală a Primăriei din Giula a fost loc de întâlnire pentru vreo 20 de primari și întreprinzători din județul Bichiș (Ungaria), respectiv din județul Arad (România). Scopul discuțiilor din ziua de 22 iunie a fost dezbaterea unui proiect comun, cu titlul „traseu gastronomic”.

Acest „traseu gastronomic” ar uni acele localități din cele două regiuni amin-

tite care organizează programe legate de gastronomie (castraveți, ardei, caș, lubeniță etc.), pe de altă parte ar primi ca parteneri pe acei patroni de unități ospitaliere care s-ar angaja să prezinte mâncărurile specifice ale zonei în meniurile lor. Conform celor declarate de dr. Perjési Klára, primărița Giulei, „traseu gastronomic” ar fi un element marketing de

control pentru întărirea pieței și a colaborării întreprinderilor mici și mijlocii și ale altor organizații din cadrul turismului.

La inițiativa și sub conducerea Primăriei din Giula, partenerii proiectului vor solicita sprijin financiar din fondul de „Dezvoltare economică transfrontalieră” din cadrul proiectului Phare CBC Maghiaro-Român.

– pătaș –

Budapesta

Întâlnire militară româno-maghiară

În zilele de 27–28 iulie, o delegație militară română condusă de general dr. Mihail Popescu, șeful Statului Major General, a efectuat o vizită oficială în Ungaria, la invitația generalului Szenes Zoltán, șeful Statului Major General al Armatei Ungare.

Tratativele dintre cei doi oficiali s-au axat pe analiza stadiului colaborării militare dintre cele două armate și pe găsirea unor modalități de extindere a relațiilor militare bilaterale. În cadrul întâlnirii au

fost făcute și informări reciproce asupra modului în care România și Ungaria s-au integrat în structurile Alianței Nord-Atlantice și a participării celor două armate la operațiile internaționale. În același context, cei doi șefi de stat major au discutat despre stadiul procesului de reformă și modernizare a organismelor militare din cele două țări, precum și despre participarea la lupta împotriva terorismului internațional.

I. K.

Budapesta

Sprijin bugetar pentru renovări de biserici

Bugetul de stat asigură pe anul 2004 subvenția de 24,2 milioane de forinți pentru Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria cu scopul finanțării unor lucrări de renovare de la biserici. Acum un an, subvenția destinată susținerii scopurilor similare a fost de 10 milioane de forinți. În 2004 se acordă 10 milioane pentru continuarea lucrărilor de la Catedrala din Giula, iar 4,2 milioane de forinți pentru renovarea bisericii și mănăstirii din Săcal. Statul maghiar sprijină de asemenea cu 10 milioane de forinți și

reconstruirea capelei ortodoxe române, aflată întruna dintre faimoasele clădiri ale Curții Gojdu din plin centrul Budapestei. Știut este faptul că renovarea capelei românești este susținută și de către Guvernul de la București, care la finele anului trecut a trimis un ajutor în valoare de 32 de milioane de forinți. Suma disponibilă în anul 2004 pentru continuarea lucrărilor de la capelă a mai fost întregită și cu alte 8 milioane de forinți, asigurate de către Oficiul pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria. –ștf–

Giula

Cărți românești pentru cei din închisori

În închisorile din Ungaria se găsesc în jur de 200 de cetățeni români. În unele locuri, cum sunt Seghedinul, Giula sau Baracska, deținuții cer să li se țină slujbe ortodoxe, să aibă un preot care să se îngrijească de viața lor sufletească. La inițiativa juristului dr. Gheorghe Ruja, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria a făcut recent o donație de cărți românești – beletristică și volume despre românii din Ungaria – pentru biblioteca penitenciarului de femei din Kalocsa, unde se găsesc și câteva femei de cetățenie română.

- va -

Gyopáros

Tabără de dansuri populare

Școala de artă „Leonardo da Vinci” din Orosháza organizează între 2–8 august o tabără de dansuri populare, la strandul din Gyopáros. Copiii participanți vor veni din Bătania, Leucușaz și Otlaca-Pustă. Din aceste școli pot participa câte șase elevi, iar câte doi dintre ei vor participa pe gratis. În timpul taberei, tinerii dansatori vor învăța dansuri românești de la instructorul Ioan Ruja. Micii dansatori vor avea posibilitatea ca în timpul taberei să se răcorească la strand și, după promisiunile organizatorilor, să petreacă acolo câteva zile de neuitat.

-m-

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaiă românească aparține autorilor. Foaiă românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

„Zona noastră este o adevărată Microeuropă”

Constatarea îi aparține etnografului *Sorin Sabău* din Arad, care este managerul unui proiect PHARE, înțreprins de specialiști din Arad și Bichișciaba. Precum v-am mai informat în numărul 22 al revistei noastre (din 28 mai 2004), cei șase etnografi cercetează interferențele culturale transfrontaliere în șase localități din județul Arad și în trei așezări din județul Bichiș. Munca de teren al muzeologilor din România și Ungaria s-a finalizat în localitatea Turnu din România. Iar acum urmează prelucrarea și sistematizarea materialului adunat în cele nouă localități. „Aceste sate, parcă au avut aceeași istorie, iar urmele culturii populare trădează o influență reciprocă între comunitățile etnice din zonă”, explică asemănările descoperite *Elena Csobai*, muzeolog la Muzeul „Munkácsy” din Bichișciaba. Ultima localitate așezată sub lupa de cercetare este un prototip al localităților multietnice. La Turnu maghiarii, românii și sârbii se respectă atât de mult între ei, încât abia există suflet în sat, care nu ar vorbi și limbile celorlalți.

Cercetătorii s-au deplasat în ultima localitate aflată în vizorul lor în prima parte a lunii iulie și au aflat un sat de 1.500 de suflete, majoritatea cărora sunt români. Raportul proporțional al etniilor a fost determinat de viciile istoriei. „Înainte de 1920, majoritatea locuitorilor din Turnu era de etnie maghiară, dar printre aceștia s-au aflat și slovaci cato-

la și *Rodica Colta* din Arad, am căutat bătrâni localnici, care pot vorbi autentic despre trecut. „Chiar am vorbit cu părintele sârbesc și am anticipat că peste un deceniu va pieri cu totul comunitatea sârbească din sat. La ora actuală avem doar 32 de familii sârbești, dar în afară de biserică nu dispunem de nici o altă instituție”, ne povestește *Sinișa Ivan Baici*, un

Cercetătoarele Emilia Martin și Rodica Colta cu Ivanca Cornea

Acest lucru m-a uimit și consider că trebuie să fie un bun exemplu de conviețuire pentru întreaga Europă”, ne spune încântată doamna Csobai, care din păcate în satele noastre, din Ungaria, nu mai poate experimenta așa ceva. Despre ponderea sârbilor din localitate povestește și biserica acestora, care se află în centrul așezării. Cea a românilor este așezată într-o uliță laterală și ca dimensiune este puțin mai mică decât cea sârbească. Cel mai mare locaș de cult din Turnu este cel catolic, aflat la marginea satului, într-un parc aranjat frumos. Cu toate că populația maghiară nu mai este majoritară, aproape toată lumea vorbește și unguerește și parcă valorile spirituale locale ar fi comune, indiferent de apartenența etnică.

Icoană din biserică românească

și am și acum un văr primar la Bătania, care mă vizitează regulat. Abia aștept să-mi scoată pașaportul fiică-mea să pot să mă duc din nou pe plaiurile natale ale părinților mei. Când mă apropiu de Bătania, și inima îmi bate mai tare”, își dezvăluie sentimentele tanti Ivanca. Înainte de 1920, Turnu aparținea comitatului Cenad și plasei Bătania. Dealtfel, asemănările sunt evidente. Plimbându-ne prin cele două cimitire, ortodox și catolic, întâlnim nume cunoscute încă din Bătania. Cele două lumi erau cândva una singură, fiind despăr-

țită doar în perioada dictaturilor socialiste din ambele țări. Însă redeschiderea de acum un deceniu a graniței nu a putut încă îndrepta separarea de mai bine de patru decenii. Cele două localități trilingve au trăit paralel, fără legăturile de înaintate. Proporționalitatea etnică a suferit și ea multe schimbări, care probabil niciodată nu se vor mai putea recupera. Dar cei din Turnu își păstrează cu încăpățănare varietatea culturală și lingvistică. Până când vor reuși să înfrunte vicisitudinile timpului nu se știe...

„Am găsit aici o adevărată Microeuropă. În cele nouă localități cercetate se surprinde la fiecare pas influența reciprocă a diferitelor culturi și etnii. Valorile materiale și spirituale adunate se vor putea vedea la Muzeul Județean din Arad, după ce vom termina cu munca de prelucrare și sistematizare”, a conchis Sorin Sabău, managerul proiectului, în care a fost inclusă și cercetarea etnografică a localității Turnu.

Ștefan Crăsta
Foto: Emilia Martin

Casă din Turnu (fotografie de arhivă)

lici unguizați, fapt despre care ne vorbesc numele aflate și acum în localitate. După trasarea frontierelor actuale au sosit în sat multe familii românești din alte părți, ceea ce a făcut ca românii treptat-treptat să devină majoritari. Însă o etnie importantă a satului este cea sârbească, care – din păcate – se află într-o fază de împușinare continuă. În 1962 s-a desființat școala sârbească, iar cu trei decenii mai târziu și cea unguerească. La ora actuală, toți copiii din Turnu umblă într-o singură școală, în care se învață și unguerește”, ne-a informat Elena Csobai. Împreună cu ea și cu colegile sale, *Emilia Martin* din Giu-

mic gospodar sârb din Turnu. Acest pronostic sumbru pare un pic exagerat atunci când în sat și acum se aude, destul de frecvent, vorbă sârbească. Bace Sinișa este mândru de colecția de fotografii familiale, în care cele mai vechi piese îi aduce în fața ochilor contemporanului pe străbunicii lui, născuți cam la mijlocul secolului al XIX-lea. Printre înaintașii gospodarului din Turnu se află și patru primari, aflăm de la el, în timp ce cu nepoțelul său de circa doisprezece ani nu vorbesc decât în limba lor maternă și nimeni nu se miră de asta.

„Aproape toată lumea vorbește și limba celui-alt.

Între timp, cu cercetătorii aflați în ultima fază a muncii de pe teren, ne îndreptăm spre o casă veche, dar frumos aranjată. În ea trăiește *Ivanca Cornea*, o bătrânică de aproape optzeci de ani. Ne salută în toate limbile vorbite la Turnu. „Sunt sârboaică, dar m-am măritat cu un român”, ne povestește în timp ce ne conduce într-o casă cu un mobilier de muzeu. „Tatăl meu a fost bățaneanț, dar s-a mutat la Turnu în perioada interbelică. Până în 1948 s-a circulat liber peste graniță. Noi am fost tare apropiați cu cei din Bătania. Aproape că nu a existat familie, care nu a avut rude acolo. Distanța de opt kilometri ne-a permis să avem o legătură frecventă. Numele meu de fată este Vidiți

Drepturi culturale și educaționale pentru românii de pretutindeni

Șeful Departamentului pentru Românii de Pretutindeni, secretarul de stat *Titus Corlățean*, a prezentat cursanților Universității de Vară Izvorul Mureșului, încheiat duminică, proiectul legii privind sprijinul acordat românilor din afara granițelor, care va fi supus adoptare Executivului în perioada următoare. „Necesitatea acordării de către statul român a unui sprijin consistent destinat etnicilor români care trăiesc în afara granițelor, pe linia păstrării și afirmării identității lor, constituie o chestiune de interes național”, a afirmat Titus Corlățean.

Legea cuprinde numai drepturi culturale și educaționale, care vizează păstrarea și afirmarea identității etnice, lingvistice și religioase a românilor de peste hotare și nu include drepturi sociale sau economice. Legea de sprijinire a românilor din afara granițelor prevede, printre altele, dreptul la acces gratuit în România la instituțiile publice culturale sau monumente istorice,

Titus Corlățean

dreptul de a studia în România și de a beneficia de facilitățile aferente la toate nivelurile și formele de învățământ sau dreptul de a obține vize gratuite pentru participarea la activități care au ca scop menținerea și dezvoltarea identității culturale, etnice, religioase sau lingvistice, organizate în România. Un alt element esențial al acestei legi îl reprezintă organizarea Congresului Românilor de Pretutindeni sub egida Parlamentului României, precum și a Consiliului Românilor de Pretutindeni, care va acorda consultanță și asistență institu-

țiilor guvernamentale de profil, cu care colaborează la realizarea și aplicarea programelor destinate comunităților românești.

Textul normativ a primit avizul de „euroconformitate” din partea Comisiei de la Veneția și a Înalțului Comisar pentru Minorități Naționale a OSCE și urmează să fie promovat, în prima lectură, Guvernului României.

Secretarul de stat Titus Corlățean a ținut să menționeze că strategia guvernamentală de promovare a proiectului legislativ prevede și consultarea prealabilă a partenerilor interesați din vecinătatea României.

„Este pentru prima dată când Guvernul României transmite un semnal foarte clar, acela al interesului deosebit acordat comunităților românești din afara granițelor și am avut de învățat din legea ungară, care ne-a dat un exemplu despre cum putem sprijini românii de peste hotare cu instrumente europene”, a mai adăugat secretarul de stat.

(Despre Universitatea de Vară de la Izvorul Mureșului vă vom relata mai pe larg în numărul următor al Foii românești. Comunitatea românească din Ungaria a fost reprezentată la cursurile acestei universități de vară de către tânărul teolog *Toma Iova* și studenta *Bettina Berényi*.) ROMPRES

Conferința cercetătorilor români la Sinaia

Institutul Cultural Român organizează în perioada 14–18 octombrie 2004, la Sinaia conferința „Migrația tinerilor cercetători români – performanțe și căi de întoarcere”.

Temele conferinței vor fi: Cunoașterea realizărilor și a performanțelor științifice ale tinerilor cercetători români în străinătate; Încurajarea și sprijinirea tinerilor cercetători români care doresc să se întoarcă în țară după încheierea studiilor în străinătate; Stabilirea condițiilor și a măsurilor ce se impun; Informarea participanților cu privire la organizarea, finanțarea cercetării în România și oportunitățile din țară; Stimularea colaborărilor dintre cercetătorii români din țară și din străinătate, implicarea lor în proiecte comune, antrenarea cercetătorilor români din străinătate în viața științifică și academică din țară, stabilirea și dezvoltarea unor centre de excelență în cercetarea din România; Identificarea unor potențiali candidați pentru viitoarele premii ale Institutului Cultural Român.

Expunerile și discuțiile din cadrul conferinței vor avea următoarea tematică:

1. Performanțe deosebite ale tinerilor cercetători români aflați temporar sau definitiv în străinătate.

2. Experiența unor tineri repatriați după stagii de succes în străinătate. Posibilități de colaborare între cercetătorii români din diasporă și cei din țară (cercetări, proiecte și publicații în comun; vizite în țară pentru conferințe, cursuri, lecții, etc.)

3. Propuneri pentru elaborarea unui Program Național de sprijinire a repatrierilor și a colaborărilor între cercetătorii români din țară și din străinătate (condiții, modalități, soluții).

Sunt invitați să participe și să prezinte comunicări în cadrul tematicii propuse 60 de tineri cercetători și doctoranzi români din străinătate. De asemenea, vor conferența personalități ale vieții publice, universitare și științifice din România (miniștri, parlamentari, membri ai Academiei Române și ai societăților științifice, profesori, ziariști).

Cercetătorii și doctoranzii care doresc să prezinte comunicări sunt rugați să trimită prin e-mail (rsb@icr.ro) titlul propus și un rezumat de o pagină, până la data de **15 august 2004**.

Pentru alte informații în legătură cu această conferință vă puteți adresa conducerii Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, la telefonul 66/463-079.

Clipul oficial al Jocurilor Olimpice 2004, realizat în România

Videoclipul piesei oficiale a Jocurilor Olimpice de la Atena a fost filmat în România, în cursul săptămânii trecute. Melodia oficială se numește Olympic Dream, iar imaginile au fost luate din București. Printre numele care au lucrat la realizarea ambianței acestei piese ce va fi simbolul Olimpiadei 2004, se află pianistul croat *Maksim Mrvica* și cântărețul sârb *Iva Cojic*, a declarat

Bogdan Enache, reprezentantul diviziei române a casei de discuri EMI Classics and Jazz. Enache a mai adăugat că decizia de a filma în România a aparținut în totalitate casei de producție EMI. Olympic Dream, piesa oficială a JO 2004 de la Atena este inclusă pe albumul „Harmony”, unul dintre cele trei discuri pe care casa EMI le-a lansat în avanpremierea Olimpiadei.

Călătorii de epocă în România

Plimbări cu trenurile de epocă pe traseele României – aceasta este oferta pe care Societatea Feroviară de Turism din România a lansat-o vineri, 23 iulie, pentru cei interesați de acest tip de călătorii. Ministrul român al transporturilor *Miron Mitrea* a arătat că oferta se adresează tour-operatorilor din țară, dar și din străinătate, care „apreciază patina timpului”, iar costurile pentru închirierea unui astfel de tren

merg de la 10 până la 30 de euro pe km. Trei trenuri – Călugăreni, Moldovița și Trenul Regal – trase de locomotive cu abur, au fost modernizate și aduse în cadrul acestui program, ele putând circula la ora actuală pe orice rută feroviară din România. Trenul Regal a fost mijlocul de transport feroviar al regelui Carol al II-lea, fiind format din cinci vagoane-salon și un vagon de dormit. (RGN-Press)

Liceul „N. Bălcescu” pe Internet
www.balcescu.sulinet.hu

A plecat de-acasă să uite, și a găsit fericirea

De vorbă cu Vivien Cefan Baciu, originară din Micherechi

Următoarea întâmplare nu a început cu vise mari și îndrăznețe. Dimpotrivă.

Vivien Cefan este originară din Micherechi, însă i-a fost rânduit să trăiască departe de casă. La vârsta de 18-19 ani a trebuit să se confrunte cu boala și cu moartea tatălui iubit, ceea ce i-a schimbat toată viața. După pierderea tatălui, a vrut să se smulgă din împrejurările și anturajul de acasă, a vrut să uite... Pentru acest lucru s-a rugat la Dumnezeu, și rugăciunea i-a fost ascultată...

– În 1998 a murit tata. L-am iubit enorm de mult. Am vrut să plec de-acasă, să nu mă gândesc tot timpul la pierderea lui. Mi-am întrerupt studiile din școala medie și am decis să plec în Elveția să lucrez, să am grijă de copii. Pe atunci încă am avut intenția să stau acolo doar un an, după care aș fi venit să-mi continui studiile. Dar apoi mi-am schimbat planurile, pentru că l-am cunoscut pe Ovidiu Baciu, care astăzi îmi este soț.

– Cum l-ai cunoscut pe viitorul tău soț?

– Nu a fost prea greu. Am început să lucrez la o familie românească dintr-o comună de lângă Geneva. Soții Baciu, Dana și Adrian, au doi copii,

Amalia și Alexi, de care aveam grijă. Familia trăiește într-o curte comună cu părinții lui Adrian și cu familia surorii sale, însă fiecare au casa lor proprie. Ovidiu a fost fiul mijlociu din familie și a trăit cu părinții săi. Familia Baciu, fiind o familie creștină, am început să frecventez și eu biserica. După un timp m-am hotărât să mă pocăiesc și eu, și să mă botez. Consider că Dumnezeu a cărmuit totul spre binele meu, pentru că după moartea tatălui am fost atât de distrusă, am vrut chiar și să mă sinucid. Dar, necredincioasă cum am fost, m-am rugat să fiu ridicată din împrejurările de acasă, ca să pot uita. Rugăciunea mi-a fost

ascultată și am ajuns în sânul acestei familii creștine.

Revenind la întâmplarea mea și a soțului: botezul fiind o mare sărbătoare, l-am invitat și pe Ovidiu, după care am început să discutăm mai mult. Relația noastră însă, a început cu o săptămână după primele noastre discuții. Trăind în aceeași curte, mama lui mi-a vorbit foarte mult despre Ovidiu, așa că i-am cunoscut aproape toată viața înainte să fiu discutat mai mult cu el.

– Relația voastră s-a dezvoltat destul de repede. Și planurile voastre comune s-au făcut tot atât de grabnic?

– Nu chiar după o săptămână. Știam de la bun început că-l iubesc, dar nu îndrăzneam să-mi pierd mult apreciația „libertate de față”. Am început să mă gândesc dacă oare pot să-mi trăiesc viața cu bărbatul acesta, și mi-am dat seama că aș putea. Așa că abia după un an de cunoștință, în 1999, ne-am căsătorit.

Mi-a fost greu să mă mut din Micherechi, să fiu departe de ai mei. La începutul căsniciei noastre l-am rugat deseori pe Ovidiu să ne mutăm în Ungaria. Dar pentru că el a crescut în Elveția, acolo are loc de muncă, și nu știe nici limba maghiară, nu a vrut. Deci, m-am stabilit și eu acolo. În prime-

le luni am stat acasă și, înainte de masă, am avut grijă, și pe mai departe, de băiețelul cumnatului meu, iar după-masă am frecventat cursuri de franceză, deoarece nu cunoșteam limba. Șase luni am făcut cursuri de franceză, după care – și cu scopul să fiu între vorbitori de franceză și să însușesc cât mai bine limba – mi-am căutat și mi-am găsit singură loc de muncă. Am lucrat la firma de ceasuri „Rolex”.

– Înseamnă că te-ai integrat destul de repede în an-

turajul nou. Acum aveți și un băiețel de doi ani. La cât timp după căsătorie a venit copilul?

– Josue s-a născut cu trei ani după căsătorie, în 2002. Bineînțeles, îl iubim foarte mult și ne oferă multe bucurii și la această vârstă.

– Ce limbă vorbiți cu el?

– Îi învățăm trei limbi. Eu vorbesc cu el ungurește și românește, iar soțul în franceză și în română. La fel și cu socrii și cu cumnații mei vorbim românește. E important pentru noi, să cunoască și Josue limba originii noastre.

– Au trecut șase ani de la plecarea ta din Micherechi. Încă ți-e dor de casă, de familie, de prieteni?

– M-am obișnuit destul de repede în Elveția, mulțumită, în primul rând, familiei mele. Sunt fericită acolo, pentru că am un soț foarte bun, care face totul pentru noi. Dar normal că mai am dor și de Ungaria, de Micherechi, deși ținem legătura cu mama și cu cele două surori prin telefon și ele vin des la noi. De fiecare dată când venim la ai mei acasă, mă bucur foarte mult. Însă când venim la Micherechi, după un timp, duc dorul de casa noastră, de viața noastră proprie. Și așa e bine.

– păcaș –

O nouă expoziție a profesorului român

În data de 23 iulie, la Oficiul Poștal din Giula s-a vernisat o nouă expoziție din lucrările pictorului amator Ioan Ruja. Vizitatorii pot admira 17 din cele mai noi tablouri ale profesorului giulan, realizate în diferitele tehnici, ca de exemplu pictură în ulei, temperă și pictură pe sticlă. Ioan Ruja folosește toate culorile, într-o cromatică nuanțată de la cele deschise până la cele

închise. Din fiecare pictură se desprinde ceea ce pictorul a dorit să redea vizitatorului. Subiectele lucrărilor sunt diverse: una simbolizează intrarea în Uniunea Europeană, alta lumea animalelor.

Expoziția se poate vizita până la data de 1 august în galeria poștei giulane, unde sunt expuse și câteva picturi ale tânărului arhitect Dorcsinyecz János. -I-

Maria Ciobanu și Ion Dolănescu – în duet după 30 de ani

Ediția 2004 a Festivalului Cerbul de Aur de la Brașov a fost încheiată, duminică seara, cu spectacolul folcloric „Tinerete fără bătrânețe”.

Pe afișul spectacolului au apărut numele cele mai cunoscute ale muzicii populare, de la Irina Loghin, Sofia Vicoveanca, Angela Moldovan, la Dumitru Fărcaș și Benone Sirulescu, dar se pare că senzația serii a fost apariția în duet, prima dată, după 30 de ani, a Mariei Ciobanu, alături de Ion Dolănescu. Cei doi au format un celebru cuplu de scenă cu ani în urmă, iar admiratorii lor nu au uitat acest lucru, Ciobanu

și Dolănescu fiind „bisați” îndelung de public.

Duminică, la o conferință de presă, realizatoarea serii de folclor, Elise Stan, a spus că organizatorii se gândeau la surpriza Ciobanu-Dolănescu de mai mult timp, după cererile pe care spectatorii emisiunilor de folclor le-au făcut constant la televiziunea publică. Elise Stan a mai anunțat că spectacolul a fost înregistrat în vederea realizării unei case video și a unui DVD din seria „Momente de Aur”, produsă de agenția TVR Media, urmând să apară în curând pe piață.

ROMPRES

Scopul lecției este să îndemne la o trăire practică a adevărilor creștinismului, așa cum se aplică ele relațiilor sociale și spirituale ale celor credincioși.

Supunerea față de mai marii duhovnicești (7-9, 17, 24)

De trei ori este folosită expresia: „mai marii voștri”. Numirea este aplicată conducătorilor spirituali ai Bisericii. Adunarea creștină este un organism viu, dar este și o organizație. Unii credincioși nu admit nici un fel de organizare în Biserică și refuză să se supună oricărei forme de autoritate umană așezată în structura Bisericii. Această atitudine nu este creștină. Cristos a așezat o anumită ordine în Biserica Sa. El a „dat pe unii apostoli, pe alții prooroci, și pe alții pastori și învățători” (Efes. 4:11). Oamenii aceștia trebuie să conducă și să supravegheze viața din Biserica locală. De fapt, cea mai înaltă formă de organizare a materiei se află în organisme vii. Credincioșii trebuie să dea cinste acestor slujitori ai Bisericii în trei feluri:

STUDIUL BIBLIC

Epistola către evrei

Lecția nr. 12

Practicarea credinței (II)

a) Să-i „amintească” (13:9)

Este așa de ușor să-i uităm pe cei care ne-au condus sau ne conduc în Domnul (1 Tesal. 5:1-13). Pe de altă parte, este așa de ușor să ne legăm de ei și să depindem prea mult de ei în umblarea noastră. Noi nu trebuie să-i urmăm pe ei înșiși, ci să le „urmăm credința”. Punctul de sprijin al credinței noastre nu trebuie să fie nimic altceva decât „Isus Cristos, care este același ieri, azi și în veci”.

După ce și-a anunțat intenția de a se muta într-o altă Biserică, un cunoscut pastor a primit vizita unuia dintre membri, care i-a spus: „Nu știu ce mă voi face fără dumneavoastră. M-am obișnuit să depind așa de mult de predicile și sfaturile dumneavoastră”. Fără să fie prea

încântat de cele auzite, pastorul i-a răspuns: „Eu cred că va fi cu atât mai bine pentru tine, cu cât voi pleca mai repede. Cu cât vei începe mai curând să depinzi numai de Domnul, cu atât va fi mai bine. Să nu te încrezi niciodată într-un om ca și tine. Încrede-te numai în Domnul. El rămâne în veci același”.

b) Să-i „asculte” (13:17)

Ori de câte ori un slujitor al Bisericii este în ascultare de Domnul și predică curat Cuvântul, Biserica trebuie să-l asculte. Supunerea nu trebuie înțeleasă față de autoritatea persoanei, ci față de autoritatea Cuvântului. Când slujitorul părăsește ascultarea față de Cuvânt, Biserica nu are nici o datorie să i se mai supună. Din experiență, pot spune

că este mult mai ușor să „câștigi suflete” pentru Domnul, decât să le „păstorești” după aceea. Cu cât numărul membrilor crește, cu atât crește și greutatea slujirii. Vai de cei care confundă slujba de „privighetori” cu aceea de „privighetori”! Într-o zi, toți slujitorii Bisericii vor da seamă nu numai de ceea ce au spus, dar și de felul în care s-au îngrijit personal de fiecare oaie a turmei lui Cristos. Nu este bine că cei credincioși să se obișnuiască să nu dea socoteală nimănui de viața lor. Dumnezeu dorește ca viețile noastre să fie ținute în balansul ascultării de Cuvânt. Autoritatea „mai marilor” trebuie acceptată cu bucurie, tot așa cum este acceptată orice altă poruncă venită de la Domnul.

c) Să-i „salute” (13:24)

Este foarte interesant că epistolele sunt adresate tuturor membrilor adunărilor locale, nu numai conducătorilor lor spirituali. Aceasta este încă o dovadă că Dumnezeu nu dorește „o clasă selectă de clerici” care să cunoască și să aplice voia Lui, ci urmărește ca fiecare copil al Său să-l cunoască voia și s-o facă cu bucurie. Sfatul pe care-l dă aici Duhul Sfânt este ca o aducere aminte de „cinstea” pe care trebuie să o acorde cei din adunare tuturor celor care se ostenească pentru Domnul.

III. Închinăciunea creștină (13:10-16, 18-19)

Este adevărat că închinăciunea creștină nu este legată de locuri anumite sau de obiecte de cult și liturghii prestabilite, dar aceasta nu înseamnă că ea este lipsită de conținutul simbolizat de toate acestea. Și noi avem „un altar” (13:10) și noi trebuie să aducem „o jertfă” (13:15). Evreii tradiționali se laudau cu Templul și cetatea sfântă. Creștinul are un locaș de închinăciune mult mai bun așezat în cer și așteaptă cetatea viitoare care are temelii de nezdruccinat (13:14). Accentul este pus aici pe părăsirea unei forme religioase moarte și lipsite de conținut și pe „ieșirea afară din tabără” la Cristos, ca să suferim ocară Lui (13:13). Cititorii acestei epistole erau înclinați să rămână atașați de Ierusa-

lim și de ritualurile evreiești. Duhul Sfânt le spune categoric să iasă afară din trecutul iudaic și să se alipească de Cristos: „La ce bun să mai rămâneți în Ierusalim când Cristos nu mai este acolo?”. Creștinii trebuiau să se ridice la înălțimea trăirii „în Duhul” și să înceapă „jertfa de laudă”. Aceasta constă în cel puțin două lucruri care sunt amintite în text: „rodul buzelor care mărturisesc Numele Lui” (13:15) și „binefacerea și dărnicia” (13:16). Al treilea element al închinăciunii creștine amintit aici este: „rugăciunea” (13:18-19). Ea trebuie folosită ca o pârghie a împlinirii planurilor lui Dumnezeu pe pământ.

IV. Nădejdea creștină (13:20-21)

Benedicția aceasta creștină cuprinde în sine toată splendoarea nădejzii care clocotește în inimile celor credincioși. Și asta nu numai pentru viața aceasta, ci și pentru cea viitoare.

a) Nădejdea creștină este așezată pe temelia jertfei desăvârșite a Domnului Isus, prin care Dumnezeu a făcut cu noi pace (13:20).

b) Nădejdea creștină trece prin Cristos dincolo de „învierea din morți”. Marele nostru păstor ne conduce cu brațul lui tare dincolo de moarte, spre viața veșnică. Aceasta este esența Legământului veșnic (13:20).

c) Nădejdea creștină este ancorată în lucrarea lui Cristos. Ea este desăvârșită în două direcții: în ceea ce El vrea să facă „în noi” și în ceea ce El vrea să facă „prin noi”. Cea dintâi naște un caracter desăvârșit, iar cea de a doua aduce o rodire desăvârșită.

Cuvântul „Amin” de la sfârșitul versetului 21 pecețuiește solemn întregul conținut al epistolei. El subliniază în același timp superlativul destinului nostru veșnic și măreția Celui care ne-a chemat la Sine.

„Vă rog, fraților, să primiți bine acest cuvânt de sfătuire, căci v-am scris pe scurt”. Fără îndoială că îndemnul de încheiere adresat cititorilor nu a fost ascultat decât în parte. Priveliștea pe care ne-o arată poporul evreu astăzi este una de neascultare și necredință. Doar „o rămășiță” a ascultat glasul Domnului. Fără nici o îndoială însă că Dumnezeu nu a renunțat să-și cheme acasă fiii dintre evrei. Nu întâmplător, ultimele cuvinte ale epistolei vorbesc despre har: „Harul să fie cu voi cu toți! Amin.” (Roboam)

Sfârșit

La tabăra de copii din Tahiti

„Alergați, dar în așa fel ca să căpătați premiul!”

(1 Corinteni 9:24)

Acesta a fost motoul săptămânii petrecute în tabăra de la Tahiti, împreună cu mulți tineri veniți din diferite părți ale țării. În perioada 12-18 iulie au participat la această tabără anuală și 28 de copii din Biserica Baptistă din Micherechi. În total vreo 150 de copii au învățat pildele Domnului Isus așa cum se află scrise în Noul Testament: pilda semănătorului, pilda talanților, casa zidită pe stâncă, influența lumii în viețile noastre.

În decursul acestei săptămâni, copiii din tabără nu numai au învățat, ci s-au și jucat, au făcut excursii cu trenul de copii, au vizitat Teatrul Național din Budapesta și au avut posibilitate să facă excursii frumoase în munți, la Prăpastia Ram și la Piatra Roșie. Organizatorii taberei le-au făcut participanților și o surpriză mare: vineri seara a fost prezent printre tineri și le-a oferit un concert formația „Pintér Béla és a Csemeték”, din Debretin. Fratele Pintér și cu câțiva copii au un grup de închinare și altul anume pentru copii. Din formație fac parte și cele două fete ale

conducătorului Charlotte (10) și Tiffany (5). Primul lor album de cântări a fost corpus și înregistrat în timp record, de 24 de ore, cu o chitară primită împrumut. După trei ani de întrerupere, a apărut următorul volum, cel de-al doilea. De atunci începând apare anual câte-un album nou: vara un album de închinare și iarna o selecție muzicală pentru copii.

Toată săptămâna, copiii și-au adunat puncte (numite: jetoane), iar la încheierea taberei, ei au primit cadouri, în raport cu punctajul acumulat.

Programul zilnic a început

de fiecare dată dimineața cu cântări, pe care copiii le-au învățat împreună cu grupul de închinare format din 15 membri, dintre care au fost și cinci din Micherechi: Robert Fekete (chitară, cânt), Gheorghe Păcaș (chitară bas), Attila Cioca (tobă), Gavril Cioca (chitară) și Silvia Cioca (cânt). Tinerii din Micherechi au fost însoțiți în această tabără de soții Estera și Ioan Ruja, precum și de Eva și Robert Fekete.

„Dacă aduceți multă roadă, prin aceasta Tatăl Meu va fi proslăvit! Și voi veți fi astfel ucenicii Mei.” (Ioan 15:8)

Silvia Cioca

Zorica Lațeu Teodosia

Cer nou

Grăit-am, ieri, prin lacrimi, cu Domnul și I-am spus:
De noi cum nu Ți-e silă, prea scumpul meu Iisus?
Cum nu-Ți întorci Tu fața, cu silă, de la noi
Și cum mai poți să suferi făptura de noroi?
Cum poala precurată, Stăpâne, n-o ferești
În tina omenească să nu Ți-o murdărești?
Cum vrei să calce-n lume piciorul Tău curat,
Cel care peste aripi de îngerii a călcat?
Cum poți să suferi, Doamne, miros de putregai,
Când ai tămâia dulce a crinilor din Rai?
Tu, care stai în cerul cu mari luminători,
În inima mea rece, cum vrei să Te cobori?
Ca Petru, ani de-a rândul Te-am izgonit mereu:
Ieși de la mine, Doamne, că păcătos sunt eu!
Dar n-ai plecat. Ba încă cu pasul Tău curat,
Ai coborât tot cerul, în iadul meu spurcat.
Cu pasul Tău pe mine de tot m-ai curățit
Cu raza Ta tot chipul Tu mi l-ai strălucit
Cu focul Tău pe mine, cel rece, m-ai aprins
Și peste sărăcia mea, goală, ai întins
Un colț al hainei Tale și m-ai făcut bogat,
Mi-ai dat inel, coroană, porfiră de-mpărat.
Mi-ai încăput în suflet, Tu, Cel neîncăput
Și sufletul meu, iată, Tu cer nou l-ai făcut.
În sufletul meu, astăzi, Tu însuși locuiești,
Cu maica Precurată, cu cetele cerești.

Și pentru toate-acestea, Iisuse preaiubit,
În cerul nou din suflet să fii în veci slăvit.

Corul credincioșilor din Micherechi a cântat și s-a rugat în biserica ortodoxă din Seghedin

În ultima duminică a lunii lui Cuptor, la 25 iulie, grupul de credincioși ortodocși români din Micherechi, care s-au constituit cu ceva timp în urmă într-o formație corală, au avut marea bucurie de a face o excursie la Seghedin, în frumosul oraș de pe malurile Tisei. Dorința aceasta s-a trezit în urma participării, alături de cele-

alte coruri din comunitățile românești din Ungaria, la evenimentele de muzică sacrală care s-au desfășurat în acest an, respectiv la Zilele Ortodoxiei de la Giula, Festivalul de muzică sacră de la Chitighaz și de la Giula.

Propunerea unei călătorii comune a venit din partea membrilor grupului coral, care pe cont propriu s-au angajat la această excursie, având ca scop vizitarea obiectivelor religioase, istorice, cultural-artistice și turistice din acest oraș.

Cunoscut fiind faptul că în ultima duminică din fiecare lună la Seghedin se oficiază Sfânta Liturghie românească în biserica ortodoxă sârbă de acolo, pelerinii din Micherechi s-au folosit de această ocazie și pentru a participa la slujbă alături de românii de aici. Așadar, cân-

ghie să mai cânte și după aceea ceva pentru credincioșii de aici. Credincioșii, deși puțini la număr, au rămas impresionați și mulțumiți de programul oaspeților.

Astfel, pentru credincioșii din Micherechi a fost pentru prima dată în viață că au fost în biserica ortodoxă sârbă cu hramul „Sfântul Nicolae” și participarea lor la sfânta slujbă va rămâne o amintire plăcută pentru totdeauna.

După sfânta slujbă, însoțiți de părintele paroh, cu toții au făcut o plimbare pe malul Tisei, au vizitat catedrala romano-catolică (domul), care a lăsat o impresie și amintire de neuitat, pentru unii mai vârstnici fiind pentru prima dată când au intrat în acest locaș.

Căldura mare și oboseala ne-a îndemnat și către terasa unui restaurant, pentru a ne potoli foamea și setea. În timpul petrecut la Seghedin, am fost primiți din partea Autoconducerii Românești din Seghedin de profesorul dr. Gheorghe Petrușan, a cărui amabilitate îi mulțumim și de data aceasta. Ziua s-a încheiat în urma unei plimbări pe străzile și în parcurile mai răcoare din centrul orașului.

Luându-ne rămas bun de la părintele paroh Becan, ne-am întors spre seară, în localitatea noastră.

tăreții din Micherechi au fost primiți cu bucurie de părintele paroh Aurel Becan. După ce micherechenii au interpretat cântările lor religioase în timpul slujbei, au fost rugați de părintele Becan ca după Sfânta Litur-

În urma acestei excursii, am rămas cu cele mai frumoase și plăcute amintiri, rugându-ne și mulțumind lui Dumnezeu că ne-a dăruit sănătate, să putem călători și să ne întorcem acasă cu bine.

Pelerinul

Din biblioteca creștinului

Bogațiile dăruite omului de Dumnezeu

La un han s-au întâlnit odată un bătrân, ce călătorea spre Sfântul Munte și un tânăr meșteșugar, care mergea spre târg. Tot vorbind de una de alta, s-au așezat la aceeași masă. Tânărul se plânga de sărăcie, cântind împotriva lui Dumnezeu:

– Pe mine, sigur m-a uitat Dumnezeu, căci munca mea nu sporește și lipsurile sunt pururea cu mine! Văd cum alții, fără efort, fără zburcium, au tot ce le trebuie, cu prisosință, în timp ce eu muncesc din greu și sunt mereu în lipsuri. Viața nu are nici un rost pentru mine și adeseori mă întreb, de ce m-am mai născut, căci trăiesc în silă și fără tragere de inimă.

Bătrânul îl privi atent și-i spuse:

– Te văd om în putere, destul de tânăr, și-mi pari și sănătos. Așa-i?

– E adevărat că sunt în floarea vârstei și bolile m-au ocolit.

– Tinere, dacă s-ar putea, ai vrea ca pentru o

mare sumă de bani să schimbi trupul tău tânăr, sănătos și frumos, cu trupul meu ros de boală și gărbovit? Gândește-te bine!

– Păi, sincer să fiu, n-aș vrea, zise tânărul, și nici pentru un morman de aur n-aș schimba trupul meu cu al dumitale.

– Dar, măcar mâna dreaptă mi-ai vinde-o pentru un pumn de galbeni?

– Bătrânule, îți bați joc de mine? Care om întreg la minte ar primi să-și cuntească corpul? Văd pe mulți că dau averi ca să se vindece, dar nimeni, pentru oricât, nu se mutilează.

Bătrânul, însă, continuă:

– Ești sigur că pentru mulți bani nu ai vrea să-ți vinzi ochii sau măcar unul? Ai văzut orbul pe lângă care am trecut adineauri; toți îl miluiau încât măncarea, hainele și banii nu-i lipsesc. Tu poți deveni bogat, vânzându-ți ochii!

– Doamne ferește! Pentru nimic în lume nu mi-aș vătăma trupul!

– Dar, atunci, tu nu vezi cât ești de bogat, având sănătate și putere care e mai scumpă decât toată averea? Tu pentru nimic în lume nu ți-ai vătăma ochii cei trupești, fiindcă prin ei vezi frumusețea acestei lumi. De ce, dar, fiule îți vatămi ochii cei duhovnicești, cântind împotriva lui Dumnezeu. Oare nu știi tu că fără ei nu vei vedea în veci frumusețea cea nespusă a împărăției Tatălui Ceresc? Fiule, tu îl mâinii pe Domnul, Care ți-a dăruit atâtea bogații. Ești cântitor și ne-mulțumit pe nedrept.

Omul nostru rămase o vreme mut, apoi îi zise bătrânului:

– Cu adevărat, nu voi mai cânti cât timp voi trăi, căci abia acum am cunoscut că Dumnezeu este milostiv cu mine. Mulțumesc, bunicule, că mare bine mi-ai făcut astăzi, deschizându-mi ochii.

Burse de studii în România

Pentru anul școlar și universitar 2004/2005, România acordă burse de studii, doctorat și specializare pentru tinerii de origine etnică română sau pentru cetățenii români cu domiciliul în străinătate.

Bursele și locurile de studii vor fi acordate în învățământul preuniversitar, universitar și postuniversitar de stat.

Selecția candidaților se face de către o Comisie Mixtă a Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului și Secretariatului de Stat pentru Românii de Pretutindeni din România. Selecția se va desfășura **luni, 2 august**, la sediul Ambasadei României din Budapesta.

Condiții de primire la studii:

Primirea dosarelor candidaților pentru burse din rândul etnicilor români și a cetățenilor români cu domiciliul stabil în Ungaria se va face centralizat, la sediul Ambasadei României din Budapesta, de către **Alexandru Ghișă**, consilier, până în data de **31 iulie 2004**.

Dosarul candidatului pentru bursă va cuprinde:

1. Cererea de înscriere la concurs pentru studii în România (conform modelului anexat);
2. Copii legalizate după diplomele de studii obținute și după foile matricole;
3. Copie legalizată după cartea de identitate care atestă domiciliul stabil;
4. Copie autentificată după cartea de identitate care atestă domiciliul stabil;
5. Copie după pașaportul din țara din origine;
6. Dovada originii etnice române;
7. Certificatul medical, inclusiv testul HIV;
8. Fotografie tip pașaport, 3/4 color, de dată recentă, care se aplică pe cerere.

La înmatricularea în instituțiile de învățământ din România, candidații vor prezenta actele în original și traduse (legalizate) în limba română.

Notă:

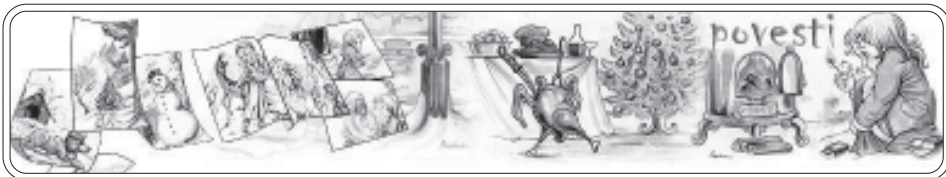
Dosarele candidaților, incomplete sau care nu au fost depuse în termen, până la data de 31 iulie 2004, pe adresa Ambasadei României de la Budapesta, nu se iau în considerare.

Muzică românească și ungurească, pe aceleași scene

Peste 70 de concerte și zeci de DJ recunoscuți în Europa îi încântă pe participanții la Festivalul Félisziget de la Târgu Mureș, care se desfășoară în perioada 28 iulie-1 august. Organizatorii estimează că la Festival vor participa peste 40.000 de persoane, care vor lua parte la spectacole de teatru, de dansuri populare, concerte rock, seri literare, manifestări sportive, târguri meșteșugărești, teatru de păpuși și concursuri tradiționale. Starul internațional al festivalului va fi formația britanică Chumbawamba, alături de

care sunt invitate mai multe formații din România, Republica Moldova și Ungaria, printre care Holograf, Voltaj, Direcția 5, Iris, Cargo, Vama Veche, Zdob și Zdub, Zanzibar, Bikini, Republic, Beatrice, Tankscapda, Hobo Blues Band, Anima Sound System, Heaven Street Seven și altele. Vor mai fi prezente formații ca Taktas Tams, Animal Cannibals, Moby Dick, After Midnight, BUG Mafia, Parlament, K-pital, Venus, Nyers și Sar-malele Reci.

I. K.

Cocoșatul de la Notre-Dame

Capitolul 5

ACUZATĂ DE VRĂJITORIE II.

Cei doi bărbați ajunseră în cele din urmă la o casă, iar Phoebus bătu la ușă. O bătrânică le deschise și-i pofti într-o cămăruță nu foarte arătoasă și îngustă.

Frollo, căci el era bărbatul cu glugă, se piti într-un ungher, iar Phoebus plecă s-o caute pe Esmeralda.

Când fata apărură într-un târziu în lumina din încăpere, era atât de frumoasă, încât Frollo își zise că avea să-și iașă din minți de iubire și gelozie. Phoebus prinse a-i spune tinerei cât de mare era dragostea ce i-o purta. Fata îi dădu imediat crezare și cuprinsă de sfială îi mărturisi că și ea îl iubea la fel de mult. Chiar atunci însă, deasupra capului căpitanului, Esmeralda dădu cu ochii de silueta cu glugă neagră. Chipul bărbatului ce pândea din umbră era schimonosit de furie, iar fata văzu cu groază un cuțit lucindu-i în mână. Lama cuțitului spintecă aerul, iar Phoebus se prăbuși la pământ. Pradă spaimei și deznădejzii, Esmeralda își pierdu cunoștința. Când își veni într-un târziu în fire, se văzu înconjurată de soldați, dintre care unii purtau pe brațe trupul lui Phoebus.

De afară se auzeau deja strigăte pătimașe:

– O vrăjitoare! A înjunghiat pe căpitanul Phoebus!

Soldații din garda regală o luară pe Esmeralda și o dușeră de acolo.

În Curtea Miracolelor, toată lumea era îngrijorată. Trecuse aproape o lună și nimeni n-o mai văzuse pe Esmeralda. Zi de zi, Gringoire pleca și bătea străzile Parisului în lung și-n lat. Într-o bună zi, pe când trecea prin fața Palatului de Justiție, auzi că tocmai urma să fie judecată o vrăjitoare. Curiozitatea îl împinse să intre în sala de judecată.

Procesul nu începuse de mult. Chiar atunci o bătrână spunea povestea căpita-

nului ucis și a misteriosului bărbat în negru ce dispăruse fără urmă. Judecătorului i se păru că femeia vorbea în dodii și le porunci paz-

cată fără s-o supună la cazne și dădură citire mărturie.

Tânăra ascultă sentința albă la față și tremurând ca varga.

– Vei fi dusă călare până în piața de lângă catedrala Notre-Dame, unde vei fi atârnată în ștreang! Tună vocea judecătorului.

Dar soldații o mințiseră pe Esmeralda – căpitanul Phoebus nu murise. Rana i se vindecase, iar tânărul alesese să nu se mai gândească la pățania prin care trecuse. Din întâmplare, chiar în ziua când trebuia să fie spânzurată Esmeralda, chipeșul ofițer se sprijinea de balustrada unui balcon ce dădea spre piață. Când o recunoscu pe Esmeralda, se întoarse repede cu spatele, nădărdindu-și că tânăra nu-l va zări. Însă, în vreme ce era dat jos de pe cal, aceasta își ridică privirile și-l văzu pe dată. Il strigă pe nume, din cale-afară de fericită că nu murise.

– Phoebus! Ajută-mă! – îl imploră ea.

Dar căpitanul n-o băgă în seamă și plecă de pe balcon. Abia atunci pricepu Esmeralda că nu mai avea scăpare, iar deznădejdea o făcu să se prăbușească la pământ fără cunoștință.

Ca un făcut însă, o siluetă uriașă aluneca pe o funie ce spânzura de loja regală, doborându-i cu doi pumni ca barosul pe soldații ce se străduiau s-o ridice în picioare pe Esmeralda Quasimodo o luă în brațe și se năpusti spre catedrală, strigând cu o voce groasă:

– Refugiu! Refugiu!

Uluită la început, gloata prinse la rândul ei să strige din toți rărunchii:

– Refugiu! Refugiu!

Căci obiceiul pământului pe vremea aceea era ca biserică să fie locul de adăpost al tuturor nelegiuitorilor. Atăta vreme cât nu ieșea din catedrală, Esmeralda era în siguranță!

(Prelucrare după V. Hugo)

nicilor s-o aducă pe împricinată. Spre groaza lui, Gringoire văzu că aceasta nu era alta decât Esmeralda! Martorii o învinuie de vrăjitorie, iar când tânăra vru să le spună de bărbatul cu glugă pe cap care îl înjunghiasse pe căpitan, aceștia tălăzuiră ca unul:

– Acela pesemne că a fost stăpânul ei, diavolul însuși!

Judele își pierdu răbdarea și porunci ca împricinata să fie dusă în camera de tortură.

– Aflăm noi acușica ce s-a întâmplat, glăsuie el cu o voce amenințătoare.

Soldații o duseră pe Esmeralda pe mai multe coridoare întunecate. Când ajunseră la camera de cazne, tânăra fu cuprinsă de groază dând cu ochii de găde și de ajutoarele sale. Cum ar fi putut să scape? Li rugă fierbinte să-i spună adevărul – căpitanul Phoebus chiar murise sau trăia?

– A murit, răspunseră ei pe un ton de gheață.

Nu mai exista nici o scăpare.

Biata Esmeralda era atât de înfricoșată de cazne, încât se hotărî să mărturisească tot – că era vrăjitoare, că ucisese și că era în slujba Necuratului. Soldații o dușeră înapoi în sala de jude-

Zile de vacanță (II)

În aceste zile și săptămâni, orașul Giula se dovedește cu adevărat oraș balnear cu o mare atractivitate. La tot pasul se pot întâlni străini: excursioniști, pensionari veniți la tratament, grupuri de studenți la ceva practică de specialitate, clase de elevi cu însoțitorii lor, echipe de dansuri populare care aici își țin instructajele de vară, meșteri populari care participă la șantiere de creație, turiști străini veniți numai așa, atrași de pitorescul orașelului balnear din Câmpie.

Prin urmare, la tot pasul se aud limbi străine, la tot pasul omul e întrebă cu sfială, care drum duce spre Băile Cetății, unde se pot cumpăra hărți turistice, unde e cea mai apropiată grădină de bere, unde e cofetăria cu prăjiturile cele mai delicioase. Iar în fața cetății seculare, târgurile și petrecerile câmpenești se țin lanț, alternate cu câte-un festival de paste făinoase sau de țuică, un concurs al arcașilor istorici amatori sau întreceri ale echipelor de gătit în ceaun. Printre acestea, Teatrul Cetății oferă seri teatrale de înalt nivel artistic. Iar pentru ca și copiii să prindă gust de teatru, o serie de spectacole de copii îmbogățesc și mai mult vârtejul pestriț al pieței din fața cetății. Teatrul de marionete, teatrul de copii, măști pe picioroange și cavaleri în armură medievală se plimbă cruciș și curmeziș, făcând loc bicicletelor-ricșă și trenulețului de agrement. Acest tren pornește din fața casei de bilete a teatrului, la podețul de la intrarea spre cetate. Aici se adună la ore fixe călătorii de toate vârstele și de toate neamurile.

Două fetițe stau cu mama lor, așteptând ora de plecare. Între timp, mănâncă floricele din niște pungi imense. Sosește altă familie: părinții, două fetițe, un băiețel. Copiii nou sosiți se uită cu invidie fetițele cu floricele și șoptesc ceva părinților, într-o limbă străină. Mama trage cu urechea, apoi își îndeamnă fetițele:

– Duceți-vă și dați-le și lor din floricele. Spuneți-le frumos, „pliiiz!” Fetițele ascultătoare se duc la străini și le întind pungile, fără nici un cuvânt. Cei trei își întind mâinile, iau din floricele și mulțumesc cu multe cuvinte necunoscute. Apoi toți urcă în trenuleț în același vagon: mama cu fetițele într-o parte, străinii pe bancheta din fața lor. Iar garnitura încă n-a ajuns la primul colț, când copiii, toți cinci stau deja alături, străinii servesc fetițele cu ceva biscuiți, iar mama, atentă, le tot îndeamnă:

– Ziceți frumos „tenchiu!”

Răspunsul nu l-am mai auzit, căci mașinistul a fluierat strident la următoarea încrucișare de drum.

– ilda –

Regate în Europa

Găsiți numele a cinci regate din Europa, pornind din primul rând, continuând tot în direcție orizontală, încercuind literele. Cele rămase dau un al șaselea regat. Cum i se mai spune?

Pentru a înlesni dezlegarea, iată capitalele celor cinci regate: Madrid, Stockholm, Oslo, Bruxelles, Amsterdam.

S U M E D A I A B
R E L G E I A A O
L A N B D A R S P
A I N I T A N O A
R V E N G I I A E

Dezlegare:

(Anglă) Suedia, Belgia, Olanda, Spania, Norvegia, Marea Britanie

Distracție, veselie și joc la Micherechi

În perioada 19–23 iulie, 45 de copii din Micherechi au luat parte la o tabără organizată de Ana Cioca Czesznak, conducătoarea Căminului Cultural și Mariana Ruja, conducătoarea Căminului Bătrânilor din sat. Ele, împreună cu alte câteva femei din sat, s-au gândit că ar fi bine ca acum, în timpul vacanței, copiii să nu și petreacă zilele numai în fața computerelor și a televizoarelor, ci să se distreze împreună, în condiții plăcute, variate.

Această tabără a început luni dimineața, când copiii imediat au fost repartizați în patru grupe mixte, în care erau de la mic până la mare. Fiecare grupă și-a decorat tricourile uniform, într-o culoare unitară – deci au învățat imediat cum să procedeze la vopsit și decorat. Marți a fost zi de excursie, când copiii au călătorit la Kecskemét. Acolo, printre altele, au avut posibilitatea de a vizita muzeul de jocuri și jucării de copii „Szórákaténusz”. Miercuri a fost ziua întrecerilor, când grupele și-au măsurat puterea în jocuri fizice și mentale distractive. Joi înainte de masă, cei din tabără au făcut o excursie cu bicicleta la Kötegyán, unde au vizitat Parcul Natural Öko. Înain-

copiii se puteau fotografia. O altă membră a echipei a coafat fetele, creând diferite minunății din părul fetelor. Un bărbat din formație a fost responsabil pentru sonorizare și, nu în ultimul rând, o femeie a cântat, dar a și încurajat copiii să cânte și ei. Cu acești performeri, vineri după-masă copiii s-au distrat nespus de bine. În fine, vineri seara distracția s-a încheiat cu un foc de tabără.

Copiii, cred că nu numai vineri s-au simțit bine, ci toată săptămâna. Sperăm că și în anul viitor se va putea organiza iarăși o asemenea tabără, care a fost sprijinită de mai multe foruri și persoane particulare din Micherechi. Mulțumim pentru sponsorizare și sprijin Primăriei din Micherechi, între-

sibilitatea să deseneze, să coloreze figuri din ghips, să facă matrite colorate sau să înșire mărgele. Vineri după-masă tabăra a fost vizitată de Bodrogközi Rita și echipa ei, formată din cinci membri. Două cosmeticiene au vopsit fețele copiilor, realizând felurite măști pe față, le-au desenat anumite motive pe mână sau pe orice altă parte a corpului, oriunde au dorit ei. Tot ele au desenat și câteva tablouri la care

prinzătorului Bondár Attila, Magazinului Nyisztor, Magazinului Marietta, Magazinului Ottlákán, Ati Bt., întreprinzătorului Zoltán Ruja și Gheorghe Mihuş, Gyarakiné és Társa Bt.

Și, nu în ultimul rând, le mulțumim femeilor tinere care au ajutat în tot timpul săptămânii: Monica Ianc, Adreea Iova, Katalin Bondar, Tünde Nyári, Maria Perdi, Eva Feteke și Maria Gomboş.

Silvia Cioca

Ce bine, e vacanță!

Și ce facem cu copiii?!

Pentru mulți părinți, vacanța constituie o problemă adevărată care pretinde o atenție majoră. Ce să faci copilul timp de două luni? Cum să faci părinții, pentru a fi cât mai mult timp împreună cu ei? Și unde să rămână copiii când nu stau în supravegherea părinților sau a bunicilor? Firește, pe primul loc stau taberele, taberele de toate tipurile, cu diverse tematici și preocupări. Dar o tabără ține cel mult zece zile. Și atunci, după aceea, ce să fie? Altă tabără? O săptămână la mătușă? Alte zece zile la bunici și alte neamuri? Iar pe de altă parte, copilul să nu uite tot ce a învățat în timpul anului școlar. Deci, să mai exerseze, să mai citească, să mai rezolve exerciții de matematică...

Chiar ei, copiii, știu mai bine ce vor și ce trebuie să facă. Din proprie inițiativă își exersează talentul la desen, la dans sau la cântat, iar pe de altă parte, își consumă energia alergând, jucând cu mingea.

Din păcate, în ultimul deceniu calculatorul răpește prea mult din timpul liber al copiilor, iar aceștia, în loc să alerge și să se miște

liber, stau încovoiați deasupra tastaturii și se distrează ore în șir cu jocuri electronice. În acest fel, copiii de azi nu cunosc senzația și plăcerea cititului. Prin urmare, nu li se dezvoltă fantezia, căci ei primesc de-a gata toate imaginile pe care copiii, altădată, le imaginau, le visau cu ochii deschiși sau închiși.

Pentru a menține echilibrul sănătos dintre plăcut și util, dintre program și distracție, părinții trebuie să cumpănească bine, răsplătind purtarea bună, recompensând rezultatele pozitive ale copiilor lor. Recompensa poate să fie deosebit de variată, dar cere multă inițiativă din partea copilului. Cea mai valoroasă recompensă o înseamnă TIMPUL, timpul petrecut împreună cu întreaga familie. Acest timp comun poate fi o excursie, vizionarea în comun a unui spectacol, o călătorie, vizita în grădina zoologică, într-un muzeu, o după-masă în care familia se distrează cu jocuri de societate. Aceste ocazii petrecute împreună au o însemnătate educativă majoră și înseamnă „merinde de drum” în formarea caracterului.

Investiții pentru viitor

Muzica

Pentru cei cu ureche muzicală, a cânta la un instrument – pian, chitară, vioară, tobe – este o mare încântare. Deși este o activitate statică, muzica are un rol determinant în dezvoltarea afectivă a copiilor.

Informatica

Recunoaștem sau nu, calculatorul face parte din viața noastră. Nici cei mici nu rezistă să stea prea departe de această tentăție. Să avem grijă totuși ca programul petrecut în fața computerului să fie limitat, oricât de mult l-ar pasiona jocurile, filmele sau desenele.

Limbile străine

Inițierea într-o limbă străină poate să înceapă foarte devreme, dar numai sub formă de joc distractiv. Altfel, va stârni doar aversiunea copilului pentru astfel de activități de învățare și ar fi o pierdere uriașă.

Dacă nu se găsește modalitatea cea mai atrăgătoare, să lăsăm limbile străine pentru mai târziu.

Distracție condiționată

Dorința părinților de a scoate vedete din copiii lor are și un revers al medaliei. Prichindelul nu mai are timp să-și strângă jucăriile împrăștiate prin toată casa sau să se odihnească, pentru că aleargă de la cursul de pian la gimnastică și, de acolo, la pictură. Exemplele pot continua cu o multitudine de variante.

Dacă programul este echilibrat, poți să dai „milităria jos din pod” și să pui condiții: „Nu te joci până nu mănânci, nu te duci la balet până nu-ți faci curat în cameră!” Dacă la început va mârâi la atitudinea ta fermă, mai târziu va conștientiza relația dintre constrângere și recompensă și va alege calea cea mai accesibilă: după o sarcină bine îndeplinită, urmează o meritată clipă de distracție.

Unde fugim de-acasă?

Film, teatru, circ povești

Chiar dacă ție îți plac filmele de acțiune sau vrei să mergi la un concert simfonic, atunci când vrei să-i oferi copilului tău o surpriză, să nu pierzi din vedere ce-l distrează pe el. Nu orice film, piesă de teatru sau concert atrag un copil de 5 ani, de exemplu. Teatrul de păpuși rămâne pe primul loc. Vrei să-l uimești pe puilul tău? Spune-i că personajele din cartea de colorat au prins viață și vă așteaptă să le faci o vizită. O zi plăcută se poate încheia cu un film pentru copii, chiar și vizionat acasă împreună cu toată familia. De la poveștile copilăriei, cele pe care i le citeai înainte de culcare, cu Feți Frumoși și Ilene Cosânzene, la Cartea junglei, Lion King sau Shreck, îți oferă și ție momente de relaxare.

Zoo

La grădina zoologică va avea ocazia să vadă în carne și oase ceea ce cunoștea numai din paginile cărților sau de la televizor. De regulă, copiii iubesc animalele și să nu fim surprinși dacă o să ne ceară să-i cumpărăm o maimuțică, vreun ursuleț sau un pui de tigră viu. Așa că: să nu facem promisiuni imposibile, oricât de tare ne-ar amuza dorința copilului.

Aniversări

O dată cu vârsta grădiniței, vor începe și petrecerile

organizate la zilele de naștere. Copilul va fi încântat să fie sărbătorit, dar și să participe la aniversările prietenilor lui. La grădiniță se petrece primul episod, iar acasă urmează cel de-al doilea. Să

nu ezitam să ne sărbătorim copilul. Dar să nu uităm că pentru el cea mai frumoasă petrecere este o distracție cu alți copii de vârsta lui, și nu cu o mulțime de adulți, invitați ai părinților.

Cele mai frecvente greșeli în alimentație

Pe primul loc ar fi prelucrarea excesivă a alimentelor. În locul legumelor fierte în aburi, al cărnii la grătar, al fructelor și saladelor, copilul are la dispoziție mâncăruri grele, condimentate, afumături, conserve. O altă greșeală este aceea că nu se folosesc mai mult sursele de proteine simple, cum ar fi brânza, oul, carnea de pasăre și mai puțin produsele industrializate.

Din studiile făcute rezultă că, inclusiv în mediul rural, se folosesc din ce în ce mai puține vegetale în alimentația copilului. Sau sunt de o monotonie dezarmantă – cartof și varză. Alarmant este și excesul de dulciuri, de zahăr rafinat, de produse industriale de tipul biscuiților, napolitanelor, jeleurilor, bomboanelor. Toate acestea, chiar dacă se încadrează în termenul de valabilitate, conțin tot felul de conservanți, aditivi etc. Mult mai simplu și sănătos ar fi ca mama să facă, în casă, un pandișpan sau orice altă prăjitură ieftină și mai sănătoasă.

Evocare și îndemn

În aceste zile, elevii își petrec vacanța de vară binemeritată. Cu toate că în iulie-august nimeni nu se mai gândește la munca de la școală, unii petrecându-și vacanța în diferite tabere din țară sau din străinătate, alții plecând în excursii cu părinții. Noi totuși reluăm acum (cum se vede și din fotografia de pe copertă) un subiect care ne amintește de anul școlar trecut al elevilor de la Liceul N. Bălcescu. Imaginea de pe copertă a fost realizată cu ocazia filmării televiziunii din Seghedin a piesei „Gărgăunii dragostei” de Iosif Vulcan, interpretată de trupa de teatru a elevilor de la liceu. Tinerii, sub conducerea regizorului Eugen Țugulea și a profesoarei Vera Gurzău, în acest an s-au

concentrat mai mult asupra operei dramatice a lui Iosif Vulcan. Și această comedie, la fel ca „Inspecțiunea” lui I. L. Caragiale ne-a dovedit că Liceul N. Bălcescu din Giula, o instituție cu un trecut de 55 de ani, are numeroși tineri talentați, care se lasă convinși că limba, cultura și teatrul românesc sunt o valoare cu care și noi, românii din Ungaria, trebuie să ne mândrim pe scenă.

Profesionalismul tinerilor noștri ne îndreptățește să evocăm iarăși succesele teatrale din perioada trecută, și totodată să-i îndemnăm să nu părăsească calea pe care au pășit. Asta și-ar dori cu siguranță, dacă ar învia pentru o singură zi, și Iosif Vulcan, autorul comediei „Gărgăunii dragostei”.
- iova -

Iosif Vulcan: Gărgăunii dragostei

(fragment)

SCENA XXII

MARIN: Onorabile dame și domni! Știm cu toții scopul acestei întruniri! N-am să discut chestia aceasta. Mi-am dat silința să rezum într-un proiect de lege ideile și aspirațiunea conferinței.

TOATE: Prea bine.

OLIMPIA: Vă rog, citiți!

TOATE: S-auzim!

MARIN (citește): §1: A se naște bărbat este o rușine.

TOATE: Da, da!

TĂRGOVIȘTEAN: Da de sus o începi. Unde ai să sfârșești?

LUXIȚA: În discuție generală, eu admit.

JOIȚA: Eu am un amendament. După cuvântul „rușine”, eu aș mai adăuga vorbele: „dacă nu își face datoria”.

TOATE: Primim.

OLIMPIA: Prin urmare, întregul paragraf, cu amendamentul d-nei Joița, are să fie redactat astfel: „A se naște bărbat este o rușine, dacă nu-și face datoria”. (Lui Marin) Citește, domnule!

MARIN (citind): §2: „Dacă cineva a avut nenorocirea să se nască bărbat, are să știe că în toate e supus femeii”.

RIȚA: Admirabil.

TOATE (cu entuziasm): Foarte bine.

OLIMPIA: S-a admis.

DR. URSULESCU: Paragraful al treilea desigur are să enunțe ca toți bărbații să se călugărească.

TOATE: Nu, nu.

OLIMPIA: Nu întrerupeți oratorul.

JOIȚA: Teroare la culme!

MARIN (citește): §3: „Bărbatul e dator a îngriji de hrana de toate zilele și a căuta ca pe timpul cât el muncește pentru existența familiei, nevasta să nu se plictisească...”

DR. URSULESCU: Scurtă vorbă: el să stea la birou, ea să iasă la șosea.

JOIȚA: D-ta ai vrea poate ca femeia să se ofilească între patru pereți? Au trecut vremurile acelea. Vrem să trăim și noi. Nu vă mai recunoaștem întâietatea. Nu ne mai temem de bărbați.

LUXIȚA: Nu ne te-

mem de nimic. (Tresare) Ah!

TOATE: (sar din loc): Ce-i?

LUXIȚA: (arată cu groază spre pălăria RIȚEI): Uitați-vă acolo! O viespe. (Fuge departe).

TOATE (privind cu frică): O viespe! (Fug în cea parte a salonului).

DR. URSULESCU: O viespe! Culmea teroarei.

JOIȚA: Nu-ți bate joc!

LUXIȚA: Mai bine ne-ajută!

DR. URSULESCU: Și d-ta te-ai speriat! Adineaori spuneai că nu vă temeți de nimic. Iată cum v-a încurcat o viespe negalantă. (Se duce, prin de viespea și-i dă drumul pe fereastră.) Vedeți, tot

suntem și noi bărbații buni de ceva.

TOATE (ușurate): Ah!

OLIMPIA (reluându-și locul prezidențial): (Toate se pun la locurile de mai înainte.) Fiindcă nimeni nu ia cuvântul, paragraful al treilea s-a admis. (Lui Marin) Urmează, domnule.

MARIN: Mai este un singur paragraf. (Citește): §4: „Bărbatul trebuie să dea femeii tot ce câștigă”, prin urmare punga cu parale să stea la ea.

TOATE: Prea bine.

OLIMPIA: S-a admis.

TĂRGOVIȘTEAN: Eu aș mai avea de adăugat un paragraf.

OLIMPIA: Poftește!

TĂRGOVIȘTEAN: §5: „Toți tinerii să fie datori a se însura până la vârsta de 24 ani.”

TOATE: Da, da.

JOIȚA: Acum s-auzim pe doamna prezidentă.

TOATE: S-auzim.

RIȚA (aparte): Știu că are s-o pățească.

TOATE: S-auzim.

OLIMPIA: Mă supun dorinței obștești... Scuzăți însă că nu sunt pregătită!

DR. URSULESCU: Femeile totdeauna sunt gata de vorbă.

TĂRGOVIȘTEAN: Fieiertata era maestră în privința asta.

TOATE: S-auzim.

MARIN: Am cerut și eu cuvântul.

OLIMPIA: Doamnelor, domnișoarelor și domnilor! Secolul al nouăsprezecelea e secolul egalității.

TOATE: Așa-i.

OLIMPIA: Ar fi o ruși-

ne ca noi femeile să mai purtăm...

DR. URSULESCU: Rochii vechi.

LUXIȚA: Nu întrerupeți...

JOIȚA: Teroare la culme!

OLIMPIA: Ar fi o rușine ca noi femeile să mai purtăm jugul bărbaților.

JOIȚA (bate în palme): Foarte bine.

TOATE: (bat în palme): Foarte bine.

OLIMPIA: Întunecimea veacurilor trecute ne este martoră cât am îndurat înjosirea.

LUXIȚA: Așa-i.

TOATE: Așa-i.

OLIMPIA: Dar a venit vremea să ne trezim...

JOIȚA: Teroare la culme!

OLIMPIA: Poziția... poziția... poziția...

ANICA (fugind acolo cu un teanc de hârtii): Coceană, aicea-i (Îl dă.)

OLIMPIA (respingând pe Anica): Proastă ce ești. (Continuându-și discursul): Poziția... poziția... poziția... (Cu mâna la frunte.) Ah! Mi-i rău. (Marin sare iute acolo și ea leșină-n brațele lui.)

LUXIȚA: Apă rece...

TĂRGOVIȘTEAN: Doctore, doctore!

DR. URSULESCU: Doctorul cel mai bun o ține-n brațe.

MARIN: Ce să fac?

DR. URSULESCU: Zi după mine: Olimpio dragă, te iubesc!

MARIN (cu foc): Olimpio, te ador!

TOATE: A, a!

O L I M P I A : (deșteptându-se): Cine îmi vorbește?

MARIN: Eu. Îți cer mâna.

OLIMPIA: Răutăciosule! Și cât te-ai împotrivit! (Îi dă mâna pe care el o sărută.)

MARIN: Pentru că am vrut să-ți scot din cap gărgăunii egalității femeiești.

TOATE: Gărgăuni.

JOIȚA: Teroare la culme!

OLIMPIA: I-ai scos.

TĂRGOVIȘTEAN: Care va să zică nu mai scrii primi-articoli, nu mai ții discursuri, nu mai urmezi lupta pentru emancipare!

DR. URSULESCU (lui Tărgoviștean): Vezi ce boală a avut: gărgăunii dragostei.

TOATE: Teroare la culme!

(Cortina)

Vasile Voiculescu

Pe drumurile țării*

Din loc în loc, ori de sete ori de prefăcătorie, cerșeau apă de băut. E păcat mare să nu dai însetaților să bea. Leșeau care mai de care cu bărdace, donicioare, oale. Pe deasupra îi dăruiau și cu merinde. Țigănușul nu văzuse de când e el atâta mănăcare. Înfulca ziua întregă și tot nu se mai sătura. Se-ngrășase binișor de la o zi la alta.

Uneori poposeau prin curțile oamenilor, găzduiți și ospătați cu milă. Dormeau în căruța ori la căpița cu paie. Calul își căpăta și el merticul de milostenie, nutret, o mână de ovăz. Cum era blând și înțelept, îl îndrăgeau copiii și-l ghiftuiau cu tărățe furate din ladă, turtițe de floarea-soarelui, grăunțe, mohor verde smuls din grădini. El bălângănea a mulțumire capul lui mare și scofălcit și rodea vârtos.

Nu plecau dintr-un sat până nu ajungeau la popă. Îl scormoneau oriunde ar fi fost, la munci, la cărciumă. Lui nu-i cereau pomană. Dimpotrivă, îl plăteau, îl luau să le deschidă biserica și să citească rugăciuni pentru orb. Zahei intra călăuzit de Panteră și cădea cu fruntea de icoane. Aici în sfârșit cerșea și el: își cerșea vederile.

Câte un preot înduioșat îi citea molitve lungi de în-sănătoșire, scuturându-i în cap patrafirul, cu colțurile căruia orbul își freca ochii. Alți preoți prinși de treburi îi da pe mâna țârcovnicului care le deschidea sfântul lăcaș. În satele unde nu găseau pe slujitorii altarelor acasă, intrau în biserică duși de vecinii înduioșați. Uneori pătrundeau singuri. Învățaseră unde stă de obicei cheia. Sau pe glaful de deasupra ușii, ori sub strașină. Era de-ajuns să întindă mâna și să băjbăie ca să dea de ea.

Orbul, purtat de mână, îngenunchea botocănos, pocnindu-se de toate icoanele. Nu știa să se roage. Nu înșira vorbe, nu se bătea în piept. Urca numai în el o fierbințea venită din adânc, care-l ardea până-n ochi și-i stârnea lacrimi. Însoțitorii, lumea adunată, îl priveau cu

cutremur. Zbucnea atunci din orb ceva aprig, strein, fioros, de care își spuneau toți că și Dumnezeu ar trebuie să ție seamă. Când isprăvea, se întorcea la loc, în liniștea lui posomorâtă.

Dar priveliștea asta împătrea milostenia satului spre marea mulțumire a lui Panteră.

Pe măsură ce se depărtau și pătrundeau în inima Bărăganului satele se făceau tot mai rare. Mergeau ziua întregă fără să întâlnească o casă. Drumul se întindea tainic, pustiu de căruțe și călători. Rareori o fântână cu roată ori un puț cu cumpană, la care alergau ca la o vietate ocrotitoare.

Când îi apuca seara în câmp, trăgeau cocia în șanț și deshămau. Scoteau merinde și îmbucau ceva. Nu știau de ce, dar parcă cu sfi-ală. Vita se apuca să pască troscot de pe marginea

șoselei, până îngenunchea de culcare. Orbul pune a piatră căpătâi și nu se mai clintea. Ceilalți doi rămăneau în mijlocul pustietății cu toată imensa roată a pământului întinsă în jurul lor până dincolo de cer.

Domol, aburii serii intrau în marile boiangerii ale apusului, de unde ieșeau norii, închipuind năprasnice fiare vinete, ori balauri de aramă aprinsă.

– Măine o să avem vreme frumoasă, zicea Panteră ca să-și dea curaj.

Noaptea plana ca o uriașă pajeră fumurie, posomorând cu aripile ei câmpul. Bălăriile începeau să șoșotească, holdele să vâlureze tainice.

Calul ridica deodată capul întrebător spre stăpâni. Se scula și se apropia de copil care să vâra sub animal. Dihanii abia zărite porneau să se foiască din toate părțile. Se mișcau toate măruntaiele vie ale câmpiei. Popândăi ieșeau tiptil din

găuri și stau sculați în două labe. Șoareci și cărtițe treceau încoace și încolo drumul alb de praf. Iepuri tușteau, gângăni necunoscute veneau până la ei. Cărăbuși greoi, coropișnițe cu falcile înarmate, greieri săritori.

Focuri tainice se aprindeau și se stingeau în fundul zărilor.

– Ce-i acolo, nea Panteră? Întreba copilul înfricoșat.

– Joacă comorile, nu te mai uita că orbești.

Băiatul ascultător privea în sus. Dar acolo ochii stelilor prea erau mari și prea se zgâiau țintă la el, spionându-l. Trebuia să și-i închiză pe ai lui.

Un cârd de păsări trecea cu țipete de spaimă pe sus. Țigănușul tresărea.

– Găște sălbatece, îi spusese Panteră. Trec la munte.

Zahei, neadormit, cu capul pe bolovan, îi asculta fără să se clintească. Veghea nemșcat până aburea ziua, pe care o aștepta, deși știa că n-are s-o vadă.

Câte un urlat jalnic se prelingea de departe.

– Lupul, nea Panteră. Și copilul sărea de sub cal și se ghemuia în el. Hai să ne urcăm în căruța.

– Nu e lup. E un câine rățacit, îl domolea asta.

– Cum rățacit? Ce caută?

– A rămas de la vreo căruță, lămurea Panteră.

Copilul sta gata să plângă.

– Aprinde focul, se ruga el.

– Aici în Bărăgan? Cu ce? Doar să facem țandări și să ardem căruța. Când ne-om întoarce la toamnă găsim paie. Atunci dacă vrei aprindem toate miriștile.

Și se cuibăreau amândoi în căruța șoldită în șanț.

Deodată o duduitoră grozavă deștepta pustiu și trecea cu vâpăi în priviri cutremurând țărâmurile. Băiatul încrămeni.

– Scoală pe nea orbul să vie lângă noi, se ruga el coșleșit.

– Lasă-l că-i trudit. E trenul de noapte, nu te speria. Duce călători la Dunăre.

Și tăcerea înaltă cădea iar peste ei, ca o vietate neagră, strivitoare, alături de singurătate, cealaltă spăimântătoare dimensiune a nemărginirii.

* Fragment din romanul *Zahei Orbul*

Francisc Șirato: Piesaj

Femei celebre

Elisabeta Rizea, un simbol în lanțuri

Elisabeta Rizea din Nucșoara a fost arestată prima dată de comuniști în '49. Și încă o dată în '61. A colaborat cu Rezistența din munți. Prinsă în lanțuri la Jilava și în mrejele dragostei la 18 ani, l-a iubit pe Gheorghe, pe care l-a înmormântat în 1992.

Tuța Rizea era de loc din Domnești. Mama, Maria, și tatăl, Ion, din neamul lui Șuța, țărănistul împușcat pe nedrept de comuniști în 1948, care a măritat-o la 18 ani și a adus-o la Nucșoara. Dar nu așa pe degeaba. „Am avut și zestre... am avut. Mi-a îmbrăcat mama casele, dar nu mai am nimic din alea.” Pentru că după ce i-au dat drumul din închisoare, Elisabeta nu și-a mai găsit casa. Magazia, grajdul, bucătăria, totul rămăsese scrum în urma comuniștilor. Numai fata, singurul copil pe care l-a făcut la 19 ani, era întreagă. „Patru ani am stat la nașa preoteasă și din case vânduseră tot. N-am găsit nimic. Să nu-i ierte Dumnezeu...” În schimb și-au făcut „mila” de ea și i-au dat o slujbă „onorantă” de... măturătoare, pentru 100 de lei pe lună, ca să strângă și ea leu lângă leu și să-și facă iar gospodărie.

Tatăl, Ion Șuța, s-a stins de inimă la 38 de ani și și-a lăsat nevasta cu opt copii, cu sărăcia în casă, dar cu frica de Dumnezeu. „Am învățat șapte clase primare, nu mai multe că n-a fost posibilitatea să merg eu la școală, că n-avea mama cu ce”, din mărturiile Elisabetei Rizea, cuprinse în volumul „Povestea Elisabetei Rizea din Nucșoara”, coordonat de Irina Nicolau și Theodor Nițu.

Tot șapte ani a stat și în pușcărie, prima dată, când au luat-o în 1949. Asta după doi ani de jale după unchiul omorât, bocete și fugit prin uluci la auzul vreunui zgomot de mașină. „Eu am plâns, m-am jelit, cum se spune la noi, m-am bocit după unchiu, că ce-a făcut comuniștii cu el, că l-a împușcat.

„Și Doamne, mă rugam, întărește-mă, întărește-mă să nu spui nimic! Și am făcut Sfânta Cruce cu limba...”

Am zis alea rele. Am zis. Și a șoptit cineva la soțu' meu să mă ia de acolo, că mă omoară. M-a luat în altă parte și m-a suit în căruță. Era în '47... Ș-apoi în '48 a început.”

A început pentru Elisabeta, dar și pentru toată familia ei de „vinovați”. Au intrat în pușcărie Naie, Luca, frații ei, Laurenția, fata lui Gheorghe, bărbatul Lenuței, cealaltă fată. Și câte trei, cinci, chiar și 12 ani au fost uitați în celule cu dungi negre și groase de bastoane peste trupurile împușcate și mutilate de atâtea întrebări. Primul a fost bărbatul ei, Gheorghe, pe care a încercat să-l ascundă pe la rude, l-a trimis și în munți, l-a călăuzit către ascunzătoare. Dar Securitatea i-a dat de urmă. În vremea aceea, sătenii din Nucșoara erau mai puțini decât securiștii concentrați să le dea de urmă partizanilor. Și mai erau și iscoadele, așa cum s-a dovedit și Cârnu, care l-a pârât pe Gheorghe și care a dat-o și pe Elisabeta pe mâna lor. Asta după ce luni la rând a fost chemată, interogată cu binele, dar mai ales cu bastonul ca să le spună unde îi e bărbatul. Pe Gheorghe l-au bătut până au rupt carnea de pe el, dar Elisabeta a continuat să le dea de mâncare celor din munți. „Io i-am alimentat

cum am putut până m-a luat la pușcărie și încă doi ani după ce am ieșit, până să mă ia iar.”

După ce a fost bătută bine de căpitanul Cârnu și a umblat prin spital pe la Pitești, Elisabeta a fost luată și dusă apoi la închisoare. La 37 de ani, Tuța Rizea intră pentru prima dată la pușcărie, la Pitești, pentru o zi și apoi pentru încă un an în anchete, la Tribunalul Militar din București. Și în final, șase ani la Jilava, unde, pentru că era un „element” important, au încercat să o racleze. „Și Doamne, mă rugam, întărește-mă, întărește-mă să nu spui nimic! Și am făcut Sfânta Cruce cu limba până acolo.”

A mai stat doi ani la Jilava, a lucrat la covoare, s-a îmbolnăvit de icter și i-au fost strâmbate picioarele în bătaie. Dar, întoarsă în Domnești, i-a ajutat din nou pe cei din munți. Cu mâncare, dar mai ales cu informații. Pentru încă doi ani de libertate, până au luat-o a doua oară la închisoare și când i-au pus sigiliu pe casă, i-au confiscat tot ce reușise să pună la loc în cei doi ani pe care i-a petrecut singură într-o magazie. Gheorghe a ieșit abia după 15 ani.

Elisabeta a fost dusă din nou la Jilava. I-au dat 25 de ani și confiscarea totală a averii. Până și cămașa de pușcărie i-au luat-o când i-au dat drumul la grațiere. Cât despre dinți și păr, au rămas la Jilava, pe patul din celulă, și după aceea la Miercurea-Ciuc, la închisoarea de femei.

La decret avea făcuți șase ani, pe la Arad și Pitești, de unde au scos-o, i-au dat 15 lei pentru rată și atât. „Nu mai am păr deloc! Și uite în fotografie ce păr bogat am avut și salbă de aur. Mi-au luat tot comuniștii. Ginerele, cuscrul, toți au făcut pușcărie pentru că eu am dat de mâncare la partizani.” Elisabeta Rizea din Nucșoara s-a stins din viață la 6 octombrie 2003, la 91 de ani.

(Selecție J. N.)

Cum să fii nesuferit la birou

Vei râde singur, dar vei râde la urmă! Vrei să știi ce poți face ca să devii nesuferit la birou?

- Ignoră primii cinci colegi care îți dau „bună dimineața”.
- Începe ziua de lucru prin a potrivi toate ceasurile din firmă. Nu contează că sunt în alte birouri și nici că sunt agățate la 2,5 m înălțime pe perete.
- Mergi în lateral spre copiator sau bătând pas de defilare.
- Adresează-te cât mai incoerent poți unui subordonat și sfârșește fraza întrebându-l: „Ai înțeles? N-aș vrea să fiu nevoit să-ți spun a doua oară!”
- Intră într-un birou în care niște colegi țin o ședință și, în timp ce toată lumea te privește cu iritare crescândă, stinge și aprinde lumina repede, de vreo zece ori.
- Pleacă din mijlocul unei întâlniri importante, dar nu înainte de a anunța pe toată lumea că te duci la WC să faci pipi.
- În timp ce colegul de birou e plecat la masă, mută-i scaunul în lift.
- Repeta următorul dialog cu aceeași persoană de cel puțin zece ori, la intervale scurte „Auzi și tu? Ce? Gata, nu se mai aude!”
- Vorbește cu accent (franzuzesc, moldovenesc, ardelesc) în mijlocul unei conferințe importante.
- Găsește aspiratorul și fă curat numai în jurul biroului tău. Cel puțin două ore.
- Întreabă-ți singura colegă necăsătorită, cel puțin la două zile: „Da' tu nu te mai măriți?”
- Nu uita ca atunci când pleci seara de la birou să le urezi celor care mai au de lucru „Noapte bună!”

În România se realizează un nou film hollywoodian

În studiourile Castel Film au demarat la sfârșitul lunii trecute filmările la o nouă producție cinematografică hollywoodiană intitulată „7 Seconds” (7 secunde), în regia britanicului *Simon Fellows*, care a colaborat cu aceleași studiouri din România anul trecut, la „Samantha's Child”.

După cum susține directorul de marketing de la Castel Film, *Bogdan Moncea*, filmul, produs de Columbia

Pictures, îl va avea în rolul principal pe *Wesley Snipes*, alături de el urmând să joace *Robert Carlyle* („Full Monty”).

„7 Seconds” este un film de acțiune în cel mai pur stil. Bugetul acestui proiect se situează în jurul a 20 milioane de dolari, iar filmările vor dura șapte săptămâni. Acțiunea din film este localizată în România – o noutate a unui film de asemenea importantă.

Fotbal

Start în Divizia A

La sfârșitul acestei săptămâni se vor demara luptele în primul eșalon al fotbalului din România. Luând în considerare semnele, din nou se anunță o întrecere crâncenă pentru titlul național. Pe baza valorii loturilor, cele două favorite mari ale Diviziei A sunt Dinamo și Steaua București, dar probabil că va avea un cuvânt de spus și Rapidul, cu un nou tehnician pe bancă.

Răzvan Lucescu, fiul lui Mircea Lucescu, va încerca să țină pasul cu cele două formații mari cu un lot lărgit și reînnoit, dar care nici pe departe nu conține nume mari asemănătoare celor două echipe de dinainte.

Victor Pițurcă va sta la cărma unei echipe de la care nu prea s-au vândut jucători în ultima perioadă, ba mai mult, au sosit talente noi. Totuși cea mai mare realizare a intersezonului de vară a fost faptul că cel mai valoros jucător din lot, Mirel Rădoi, continuă să evolueze în Ghencea, iar linia de atac a fost întărită cu acel Andrei Cristea, care se anunță unul din cei mai talentați tineri din fotbalul românesc. Dar lotul Stelei a mai fost îngroșat și în celelalte compartimente cu jucători de valoare.

La Dinamo s-a reușit, deocamdată, păstrarea la echipă a cuplului de atac, cel mai bun din competiția internă. Ionel Dănciulescu și Claudiu Niculescu sunt atacanți de nivel internațional și continuă să evolueze la Dinamo, alături de motorul formației Florentin Petre. A plecat însă din linia de mijloc Dan Alexa, care își continuă cariera în China, iar din apărare va lipsi Cosmin Bărcăuan. Fundașul s-a alăturat „legiunii românești” de la Șahtyor Donețk, care de pe acum are nu mai puțin decât cinci jucători români în lot și pe Mircea Lucescu pe banca tehnică. Dinamo speră ca prin majoritatea lotului păstrat din sezonul trecut și cu câteva achiziții noi își va apăra titlul de campion și va intra în faza grupelor Ligii Campionilor. Ioan Andone, antrenorul „cânilor roșii”, este cel mai iubit tehnician din partea suporterilor din ultimul deceniu.

Unii specialiști susțin că în afara celor trei echipe de mai sus, mai are șanse pentru obținerea unui rezultat bun Universitatea Craiova, pe banca tehnică cu acel Mircea Rednic care a fost dat afară de la Rapid în ciuda faptului că a fost cel mai eficient antre-

nor din istoria clubului. Acesta s-a transferat în capitala Olteniei cu promisiunea de a încheia un lot, care va avea șansă chiar și la titlu. Craiova se poate mândri cu faptul că a reușit să-l păstreze la echipă pe Mihăiță Pleșan. Mijlocășul de numai 21 de ani a fost revelația sezonului de primăvară, ajungând în vizorul unor echipe mari din vestul Europei.

Poli Timișoara nu poate să viseze prea mult din moment ce n-a reușit să încheie nici o achiziție răsunătoare, întărind-și lotul mai mult din campionatele inferioare. Colac peste pupăză cu cinci zile înaintea începerii campionatului a demisionat antrenorul Basarab Panduru. Noul tehnician al bănățenilor va fi Dumitru Dumitriu, care este singurul antrenor român care a promovat vreo echipă românească în faza grupelor Ligii Campionilor. La Timișoara, pesemne că nu acesta este obiectivul trasat de președintele Anton Doboș, care se pare că a reușit să fie stăpân pe situația extrem de dificilă.

Așadar, sezonul 2004/2005 este în prag și lumea așteaptă din nou cu nerăbdare să aibă parte de un fotbal adevărat.

Stefan Crâsta

Gimnastică

The Guardian: România rămâne școala primară a gimnasticii

Cotidianul britanic „The Guardian” a publicat recent un articol consacrat gimnasticii românești și influenței pe care Nadia Comăneci a avut-o asupra dezvoltării acestui sport în România.

„În România, la aproape 30 de ani după ce a uimit lumea cu acel exercițiu perfect, notat cu 10, și trei medalii cucerite la Olimpiada de la Montreal, Nadia Comăneci continuă să le inspire pe tinerele gimnaste. Nadia a schimbat acest sport, declară Octavian Belu, antrenorul lotului național. Prin faptul că a reușit să învingă sportive în vârstă de 20 de ani, ea a făcut din gimnastică un sport pentru copii. Acum, noi antrenăm gimnaste de șase sau șapte ani. Poate că în China ele încep să se

pregătească de la patru ani”. „Copiii sunt selectați la vârsta de 9 ani, pentru a fi incluși în școala națională de gimnastică în umbra ruinelor unui castel din Transilvania. Belu le povestește zilnic despre performanțele Nadiei și cât de greu a muncit ea pentru a-și realiza visul”, precizează ziarul citat. „Sper să ne deplasăm cu cel mai bun lot la Atena. Actuala echipă nu are campioane și aceasta va fi motivația lor: acum este rândul tău”, spune Octavian Belu, antrenorul care își alege multe dintre elevele sale din familiile nevoiașelor, adaugă „The Guardian”. „Multe fetițe de 5 sau 6 ani vor să practice gimnastica, aceasta fiind singura soluție pentru familiile lor de a scăpa de sărăcie”, adaugă, la rândul său

Adrian Stoica, secretarul general al Federației Române de Gimnastică.

„Fetele selectate se antrenează șase ore pe zi, inclusiv în weekend-uri și petrec patru ore pe zi într-o școală specială. Ele se bucură pe privilegiile pe care alți copii doar le visează: jacuzzi, acces la internet, personal de serviciu și 80 de lire sterline pe lună – bani de buzunar, echivalentul salariului mediu lunar”, se mai arată în încheierea articolului din „The Guardian”, care îi acordă ultimul cuvânt tot lui Octavian Belu: „Intenția noastră nu este să le asigurăm sportivelor confort, ci să facem din ele campioane. Fiecare familie care și-a adus copilul aici știe că este vorba de foarte multă muncă”.

Box

Sfârșitul unei cariere?

Nu știu dacă Kovács „Koko” István a fost vreodată învins prin KO până la acea partidă memorabilă de acum câțiva ani de la Budapesta care, de fapt, a și însemnat sfârșitul carierei sale sportive. Vedeta boxului maghiar avea până atunci un palmares impresionant atât ca pugilist amator, cât și ca boxer profesionist.

Nu știu ce se va întâmpla privind viitorul pugilistului român Leonard Doroftei, care la sfârșitul săptămânii trecute a fost învins prin KO de canadianul Arturo Gatti, într-un meci contând pentru centura de campion mondial al categoriei superușoare, versiunea WBC. Eșecul campionului român, primul înainte de limită din întreaga lui carieră, a venit în repriza a doua, cu 17 secunde de pauză, în urma unui devastator upercut de stânga la ficat. Până atunci nimic nu a arătat că meciul se va termina atât de brusc. Pri-

ma repriza a fost echilibrată. Cei doi sportivi s-au tatonat și au încercat să-i găsească adversarului punctul vulnerabil. Apoi a venit momentul de la sfârșitul reprizei a doua, când Gatti l-a îngenucheat pe român. Trei directe moi la figură, stânga – dreapta – stânga, apoi un upercut fantastic amplasat în ficatul lăsat descoperit.

Medicii specialiști din cadrul Spitalului clinic de urgență Sf. Pantelimon din București au analizat pentru ziarul „Pro Sport” consecințele loviturii primite de Doroftei. „Orice impact puternic în zona ficatului declanșează imediat o reacție vegetativă (...) Practic, persoana care primește o asemenea lovitură se află în imposibilitatea de a reacționa timp de câteva secunde sau chiar minute.”

Leonard Doroftei a recunoscut superioritatea canadianului Arturo Gatti. „Gatti a fost mai puternic decât mine. E mai înalt, are forță mai mare în brațe, lovește tare la cap (...) E campion mondial meritat. Fiindcă lovește tare la cap, eu am încercat să țin brațele sus, să mă blochez. După ce prima rundă a fost de tatonare, în a doua începusem să mă încălzesc. Am prins și eu câteva directe în plin, dar Gatti m-a prins descoperit. A pornit cu o combinație la figură, apoi a profitat că am rămas cu garda sus și m-a lovit la ficat. E zona cea mai sensibilă pentru un pugilist”, a declarat Leonard Doroftei.

Nu sunt specialist, nu pot compara pe baza unor criterii pur profesionale cariera celor doi sportivi, Kovács și Doroftei, însă ceea ce văd este că amândoi au pierdut prin KO câte un meci important. Pentru maghiar acea partidă a însemnat sfârșitul carierei. Care va fi viitorul lui Doroftei? Deocamdată nu se știe. „Eu aș vrea să mai boxez, dacă se ivește repede ocazia. Dar aș vrea să și renunț”, spune Doroftei.

A. Bauer

Tenis de masă

Cadetele române, campioane europene

Echipa de cadete a României, formată din Andreea Despina, Ioana Gheș, Irina Hoza și Elizabeta Samara, a câștigat titlul continental la Campionatul European de tenis de masă pentru juniori și cadeți de la Budapesta, după ce a învins, în finală, Polonia cu 3-1. Junioarele Lulia Necula, Alexandra Chirametli, Dana Dodean, Andreea Mămăligă și Cristiana Kont au câștigat bronzul, după o victorie în fața Cehiei cu 3-0.

ROMÂNIA

Luni 2 august

6.00 Avanspremieră 6.05 Cinci minute de cultură 6.15 Desene animate 6.45 Jurnalul TVR 7.00 Ora G. de vară! 8.30 Teleshopping 9.00 Serial. Năzdrăvăniile fraților Kratt 9.30 Campionii vechii elade 10.00 Serial. Josh, apărătorul universului 11.35 Zburătorii României 12.00 Serial. Counterstrike sau jocul puterii 12.50 Corect! 13.00 Jurnalul de prânz 13.15 Avanspremieră 13.30 Teleshopping 14.00 Vector III 14.30 Pro patria 15.00 Kronika 15.55 Serial. Sânge de țigan 16.55 Avanspremieră 17.05 Serial. Sânge de țigan 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Film. Dovezi însângerate 20.40 Magia filmului. Pierce Brosnan 21.00 Lori, Dan și Tanti Mili 21.30 Reflecții rutiere 22.05 Jurnalul TVR 22.30 Film. Apărarea Luzhin 0.25 Serial (R) Counterstrike sau jocul puterii 1.15 Cinci minute de cultură 1.25 Jurnalul TVR (R) 2.25 Film. Investigând sex 4.15 Vector III (R) 4.45 Serial. Destine secrete 5.35 Corect! (R) 5.40 Teleshopping.

Marti 3 august

6.00 Avanspremieră 6.05 Cinci minute de cultură 6.15 Desene animate 6.45 Jurnalul TVR 7.00 Ora G. de vară! 8.30 Teleshopping 9.00 Serial. Năzdrăvăniile fraților Kratt 9.30 Campionii vechii elade 10.00 Serial (R) Sânge de țigan 10.55 Avanspremieră 11.05 Serial. Profu 12.00 Serial. Counterstrike sau jocul puterii 12.50 Corect! 13.00 Jurnalul de prânz 13.15 Avanspremieră 13.30 Teleshopping 14.00 Alege viața! 14.30 Kronika 15.55 Serial. Sânge de țigan 16.55 Avanspremieră 17.05 Serial. Sânge de țigan 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Film. Dovezi însângerate 20.40 Magia filmului. Halle Berry 21.05 Serial. Misteriosul John Doe 22.00 Jurnalul de noapte 22.30 Film. Vânătoarea vânăzătorilor de moarte 0.10 Serial (R) Counterstrike sau jocul puterii 1.00 Cinci minute de cultură 1.10 Jurnalul TVR (R) 2.10 Avanspremieră 2.20 Film (R) Apărarea Luzhin 4.10 Avanspremieră 4.15 Alege viața! (R) 4.45 Serial. Destine secrete 5.35 Corect! (R) 5.40 Teleshopping.

Miercuri 4 august

6.00 Avanspremieră 6.05 Cinci minute de cultură 6.15 Desene animate 6.45 Jurnalul TVR 7.00 Ora G. de vară! 8.30 Teleshopping 9.00 Serial. Năzdrăvăniile fraților Kratt 9.30 Campionii vechii elade 10.00 Serial (R) Sânge de țigan 10.55 Avanspremieră 11.05 Serial. Profu 12.00 Serial. Counterstrike sau jocul puterii 12.50 Corect! 13.00 Jurnalul de prânz 13.15 Avanspremieră 13.30 Teleshopping 14.00 Convițuri 15.00 Oameni ca noi 15.30 Orizont 2007 16.00 Serial. Sânge de țigan 16.55 Avanspremieră 17.05 Serial. Sânge de țigan 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Film. Preotul, fata și rabinul 21.15 Serial. Misteriosul John Doe 22.05 Jurnalul TVR 22.35 Film. Confesiunea unui anonim 0.30 Serial. Counterstrike sau jocul puterii 1.25 Cinci minute de cultură 1.35 Jurnalul TVR 2.35 (R) Vânătoarea vânăzătorilor de moarte 4.10 Avanspremieră 4.15 Orizont 2007 (R) 4.46 Serial. Destine secrete 5.35 Corect! (R) 5.40 Teleshopping.

Joi 5 august

6.00 Avanspremieră 6.05 Cinci minute de cultură 6.15 Desene animate 6.45 Jurnalul TVR 7.00 Ora G. de vară! 8.30 Teleshopping 9.00 Serial. Năzdrăvăniile fraților Kratt 9.30 Campionii vechii elade 10.00 Serial (R) Sânge de țigan 10.55 Avanspremieră 11.05 Serial. Profu 12.00 Serial. Counterstrike sau jocul puterii 12.50 Corect! 13.00 Jurnalul TVR 13.15 Avanspremieră 13.30 Teleshopping 14.00 Akcente 15.30 Pro lege 16.00 Serial. Sânge de țigan 16.55 Avanspremieră 17.05 Serial. Sânge de țigan 18.00 Jurnal 19.00 Telecinemateca: Vă place Brahms? 21.10 Serial. Misteriosul John Doe 22.00 Jurnalul de noapte 22.30 Film. Scary Movie 23.05 Serial (R) Counterstrike sau jocul puterii 1.00 Cinci minute de cultură 1.10 Jurnal (R) 2.10 Film (R) Confesiunea unui anonim 4.05 Avanspremieră 4.15 Pro lege (R) 4.45 Serial. Destine secrete 5.35 Corect! (R) 5.40 Teleshopping.

Vineri 6 august

6.00 Avanspremieră 6.05 Cinci minute de cultură 6.15 Desene animate 6.45 Jurnalul TVR 7.00 Ora G. de vară! 8.30 Teleshopping 9.00 Serial. Năzdrăvăniile fraților Kratt 9.30 Spectacolul lumii 10.00 Serial (R) Sânge de țigan 10.55 Avanspremieră 11.05 Serial. Profu 12.00 Serial. Counterstrike sau jocul puterii 12.50 Corect! 13.00 Jurnalul TVR 13.15 Avanspremieră 13.30 Teleshopping 14.00 Pământul în 80 de zile (R) 14.30 Making Of TVR 15.00 Sănătate pentru toți! 15.30 Protecția consumatorilor 16.00 Avanspremieră 16.10 Interes general 17.05 Serial. Sânge de țigan 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Film. Servicii complete pentru Sara 20.45 Avanspremieră 21.00 Serial. Misteriosul John Doe 22.00 Jurnalul de noapte 22.30 Film E șoc și Film Șic 0.15 Serial. Counterstrike sau jocul puterii 1.05 Cinci minute de cultură 1.15 Jurnalul TVR (R) 2.15 Film (R) Scary Movie 3.50 Avanspremieră 4.05 Protecția consumatorilor (R) 4.35 Serial. Destine secrete 5.25 Sănătate pentru toți! (R).

Sâmbătă 7 august

6.00 Ceasul deșteptător 7.00 Teleshopping 7.10 Jocul planetelor 7.40 Desene animate 8.30 Serial. Năzdrăvăniile fraților Kratt 9.00 Teleshopping 9.15 Descurcă-te singur! 10.30 Călătoriile lui 04 11.30 O vedetă populară 13.00 Jurnalul de prânz 13.15 Avanspremieră 13.30 Sub semnul soarelui 14.00 Globalizarea pe înțelesul tuturor 15.00 Sub semnul soarelui 15.30 Ora Olimpică 16.00 Serial. Felicity 17.00 Teleenciclopedia 18.00 Jurnal 19.00 Balul de sâmbătă... vara 20.00 Film. Articolul de fond 21.45 Jurnalul TVR 22.00 Studio Hit 23.45 Serial. Există minuni? 0.35 Spectacolul lumii (R) 1.05 Jurnalul de noapte 2.05 Descurcă-te singur! (R) 3.10 O vedetă... populară (R) 4.30 Sub semnul soarelui (R) 5.20 Avanspremieră 5.25 Teleshopping.

Duminică 8 august

6.00 Universul credinței 7.30 Desene animate 8.30 Serial. Năzdrăvăniile fraților Kratt 9.00 Dincolo de hartă 9.30 Viața satului 11.00 Ulița spre Europa 11.15 Teazar folcloric 13.00 Jurnalul de prânz 13.15 Avanspremieră 13.30 Euro Police 14.00 Film. Părășiți corabia! 15.40 Film. Moulin Rouge 17.45 Tragerile Loto 6/49 și noroc 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Fotbal: Rapid – Steaua 21.00 Minutul 91. 22.00 Jurnalul TVR 22.15 Film. Experiment fatal 0.05 Serial. Există minuni? 1.00 Jurnalul TVR (R) 2.00 Lori, Dan și Tanti Mili (R) 2.30 Teazar folcloric (R) 4.05 Avanspremieră 4.15 Călătoriile lui 04 (R) 5.10 Dincolo de hartă (R) 5.40 Teleshopping.

TVR

Luni 2 august

6.00 Serial (R) Mercenarii universului 6.45 Teleshopping 7.15 Răscruți 7.45 Cinci minute de cultură 8.00 Eco-Magazin 8.45 Tonomatul de vacanță 11.15 Atenție, se cântă! (R) 12.45 Euro-Dispecer 12.50 Cinci minute de cultură 13.00 Desene animate. Felix motanul 13.30 Desene animate. Cartea junglei 14.00 Primul pas 15.00 Teleshopping 16.00 Imblânzind tigrii. Documentar 17.00 Serial. Rebelii 17.50 Cinci minute de cultură 18.00 Serial. Pasiuni 18.50 Euro-Dispecer 19.00 Jurnalul TVR 19.30 Eu, eu... și ceilalți 20.00 Serial. Marea Brava 20.50 Serial. Miracole 22.45 Serial. Arma ucigașă 23.35 Imblânzind tigrii (R) 0.30 Film. Ura 2.10 Euro-Dispecer 2.20 Eco-Magazin (R) 3.00 Serial (R) Arma ucigașă 4.00 Știrile seri 4.30 Răscruți (R) 5.00 Eu, Eu... și ceilalți (R) 5.30 Jurnalul TVR (R).

Marti 3 august

6.00 Serial (R) Pasiuni 6.45 Teleshopping 7.15 Catapeteasma. Documentar 7.45 Cinci minute de cultură 7.55 Serial (R) Rebelii 8.45 Tonomatul de vacanță 11.10 Serial (R) Marea Brava 12.00 Magazinul studiourilor teritoriale 12.45 Euro-Dispecer 12.50 Cinci minute de cultură 13.00 Desene animate 14.00 Emisiune în limba germană 15.00 Teleshopping 16.00 Conexiuni 17.00 Serial. Rebelii 17.50 Cinci minute de cultură 18.00 Serial. Pasiuni 18.50 Euro-Dispecer 19.00 Jurnalul TVR 19.30 Clipa de rouă a focului. Documentar 20.00 Serial. Marea Brava 20.50 Serial. Miracole 22.45 Serial. Polițiștii de la "Blue Murder" 23.35 Conexiuni (R) 0.30 Film. Păcatele trecutului 2.10 Cinci minute de cultură 2.20 Medalion de interpret (R) 3.10 Serial (R) Polițiștii de la "Blue Murder" 4.00 Știrile seri 4.30 Clipa de rouă a focului (R) 5.00 Catapeteasma (R) 5.30 Jurnalul TVR (R).

Miercuri 4 august

6.00 Serial (R) Pasiuni 6.45 Teleshopping 7.15 Călător în Orient 7.45 Cinci minute de cultură 7.55 Serial (R) Rebelii 8.45 Tonomatul de vacanță 11.10 Serial (R) Marea Brava 12.00 Magazinul studiourilor teritoriale 12.45 Euro-Dispecer 12.50 Cinci minute de cultură 13.00 Desene animate 14.00 Parnasul 15.00 Teleshopping 16.00 Din nou la Atena 17.00 Serial. Rebelii 17.50 Cinci minute de cultură 18.00 Serial. Pasiuni 18.50 Euro-Dispecer 19.00 Jurnalul TVR 19.30 Insolit 20.00 Serial. Marea Brava 20.50 Serial. Miracole 22.40 Serial. Andromeda 23.30 Din nou la Atena (R) 0.30 Film. Sânge pentru sânge 2.00 Aleea cu Ghimpi (R) 2.15 Cinci minute de cultură 2.25 Fețele orașului (R) 2.55 Veni, Video, Vici (R) 3.10 Serial (R) Andromeda 4.00 Știrile seri 4.30 Călător în Orient (R) 5.00 Insolit 5.30 Jurnalul TVR (R).

Joi 5 august

6.00 Serial (R) Pasiuni 6.45 Teleshopping 7.15 Călător în Orient 7.45 Cinci minute de cultură 7.55 Serial (R) Rebelii 8.45 Tonomatul de vacanță 11.10 Serial (R) Marea Brava 12.00 Magazinul studiourilor teritoriale 12.45 Euro-Dispecer 12.50 Cinci minute de cultură 13.00 Desene animate 14.00 Sista 15.00 Teleshopping 16.00 Animale în pericol 17.00 Serial. Rebelii 17.50 Cinci minute de cultură 18.00 Serial. Pasiuni 18.50 Euro-Dispecer 19.00 Jurnalul TVR 19.30 Spune-mi ce te doare 20.00 Serial. Marea Brava 20.50 Serial. Miracole 22.40 Serial. Nemuritoarea 23.30 Animale în pericol (R) 0.20 Film. Moarte și muzică 2.05 Ferma (R) 3.00 Cinci minute de cultură 3.10 Serial (R) Nemuritoarea (R) 4.00 Știrile seri 4.30 Călător în Orient (R) 5.00 Spune-mi ce te doare (R) 5.30 Jurnalul TVR (R).

Vineri 6 august

6.00 Serial (R) Pasiuni 6.45 Teleshopping 7.15 Călător în Orient 7.45 Cinci minute de cultură 7.55 Serial (R) Rebelii 8.45 Tonomatul de vacanță 11.10 Serial (R) Marea Brava 12.00 Magazinul studiourilor teritoriale 12.45 Euro-Dispecer 12.50 Cinci minute de cultură 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Cartea junglei 14.00 Împreună, în Europa 15.00 Teleshopping 16.00 Via Sacra 17.00 Serial. Rebelii 17.50 Cinci minute de cultură 18.00 Serial. Pasiuni 18.50 Euro-Dispecer 19.00 Teleshopping 19.30 Auto Club 20.00 Serial. Marea Brava 20.50 Film. Imi iubesc familia, sincer! 22.30 Serial. Tanamera, leul din Singapore 23.30 Serial. Inspectorul Linley 0.30 Film. E greu să uiți 2.20 Euro-Dispecer 2.30 Natură și aventură (R) 3.00 Serial (R) Tanamera, leul din Singapore 4.00 Știrile seri 4.30 Călător în Orient (R) 5.00 Auto Club (R) 5.30 Jurnalul TVR (R).

Sâmbătă 7 august

6.00 Serial (R) Pasiuni 6.45 Teleshopping 7.15 Călător în Orient 7.45 Veni, Video, Vici! 8.00 Serial (R) Rebelii 8.50 Tonomatul DP 2.10.45 Top Sport 11.15 Serial (R) Marea Brava 12.00 Serial. Vânt și nor 12.55 Acum e Maxima 13.00 Expediție în necunoscut 13.30 Serial. Trăsnitii din Queens 14.00 Atenție, se cântă! 15.30 Serial. Sabrina 16.00 Film Puzzle 17.55 Veni, Video, Vici! 17.10 Serial. Rebelii 18.00 Serial. Farmece 18.45 Pe scurt din Europa 19.00 Jurnalul TVR 19.15 Aleea cu Ghimpi 19.30 Două roți 20.00 Fotbal: Poli Timișoara – F.C. Național 22.00 Serial. Martorul tăcut 23.00 3 la superlativ 0.05 Film Puzzle (R) 1.00 Fotbal (R) 2.45 Aleea cu Ghimpi (R) 3.00 Serial (R) Martorul tăcut 4.00 Două roți (R) 4.30 Televiziunea, dragostea mea (R) 5.25 Pe scurt din Europa (R) 5.40 Jurnalul TVR (R).

Duminică 8 august

6.00 Medalion de interpret 6.45 Teleshopping 7.15 Muzică populară 7.30 Ferma 8.30 Pescar hoinar 9.00 Arca lui Noe 9.30 Serial. Insula piraiților 10.00 Natură și aventură 10.30 Serial. Rebelii 11.20 Avanspremieră Festivalului Calatis 2004 12.05 Serial. Vânt și nor 12.55 Acum este... Maxima 13.00 Fețele orașului 13.30 Atlas 14.00 Piersic Show 15.30 Serial. Jocurile vieții 16.00 Televiziunea, dragostea mea 17.00 Veni, Video, Vici! 17.15 Serial. Mercenarii universului 18.00 Serial. Farmece 18.45 Pe scurt din Europa 19.00 Jurnalul TVR 19.15 Aleea cu Ghimpi 19.30 Serial. Chicago Hope 20.30 Festivalul de artă medievală – Sighișoara, 2004 21.30 Circo Massimo 22.00 Serial. Antrenorul 22.50 Remix Rock Forum 23.45 Film. Bărbăți – Un rău necesar? 1.15 Festivalul de artă medievală – Sighișoara, 2004 (R) 2.15 Serial (R) Jocurile vieții 2.45 Aleea cu Ghimpi (R) 3.15 Serial (R) Farmece 4.00 Știrile seri 4.30 Remix-Rock Forum (R) 5.25 Pe scurt din Europa (R) 5.40 Jurnalul TVR (R).

ÎN LIMBA MATERNĂ

emisiune radiofonică în limba română

2 AUGUST, LUNI (redactor: Victoria Cozma)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviuri, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00: Montaj de muzică populară 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.40: Interviuri, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Încheiere.

3 AUGUST, MARTI (redactor: Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.40: Evenimente calendaristice 10.45: Interviuri, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.45: Interviuri, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

4 AUGUST, MIERCURI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviuri, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.53: Avanspremiera „Ecranul Nostru” 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

5 AUGUST, JOI (redactor: Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 11.00: Interviuri, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.20: Nota săptămânii de Edda Ilyés 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.45: O șansă istorică: Uniunea Europeană 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

6 AUGUST, VINERI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Revista presei „Foaia românească” 10.55: Avanspremiera „Ecranul Nostru” 11.00: Magazinul „De la 14 la 18 – liceenii” 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Interviuri, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

7 AUGUST, SÂMBĂTĂ (redactor: Victoria Cozma)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45: Party Time – magazin de muzică ușoară 15.00: „Pe undele Europei” – magazin radiofonic euroregional 15.58: Încheiere.

8 AUGUST, DUMINICĂ (redactor: Victoria Cozma)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.30: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 15.30: Emisiune religioasă baptistă 15.55: Încheiere.

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relații din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, în afară de frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul nostru

4 august 2004 (mtv ora 13.45)
Reluare: 7 august 2004 (m2 ora 11.15)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Emisiunea în limba română a Televiziunii Maghiare va prezenta un reportaj, realizat la Turnu. În localitatea de lângă granița româno-maghiară s-au terminat lucrările de teren ale unui Proiect PHARE, care a avut ca scop cercetarea etnografică a conviețuirii mai multor etnii, pe același spațiu geografic. Un alt material vă va călăuzi la numai opt kilometri de Turnu, la Bătania, unde echipa locală de fotbal a promovat în a treia ligă națională. La evoluția bună a echipei a contribuit esențial și un atacant român.

Realizator: Aurel Becan

PROGRAMUL TVR TIMIȘOARA

Interval orar 16.00-18.00, pe frecvența TVR2

Luni, 2 august 2004

16.00–16.30 Oferte fizice (releuare) 16.30–17.15 Magazin estival 17.15–17.30 Dialod spiritual 17.30–18.00 Știri regionale.

Marti, 3 august 2004

16.00–16.30 Cronică germană (emisiune în limba germană) (releuare) 16.30–17.30 Debut 50 pus (releuare) 17.30–18.00 Știri regionale.

Miercuri, 4 august 2004

16.00–16.30 Panoramic sud-vest (emisiune în limba maghiară) (releuare) 16.30–17.30 Magazin estival 17.30–18.00 Știri regionale.

Joi, 5 august 2004

16.00–16.30 Orizonturi sârbești (emisiune în limba sârbă) (releuare) 16.30–17.30 Magazin estival 17.30–18.00 Știri regionale.

Vineri, 6 august 2004

16.00–16.30 Bucuroși de oaspeți (releuare) 16.30–17.30 Magazin estival 17.30–18.00 Știri regionale.

Sâmbătă, 7 august 2004

16.00–18.00 Semifinală turneu tenis Timișoara Challenger 2004.

Duminică, 8 august 2004

16.00–18.00 Semifinală turneu tenis Timișoara Challenger 2004.

Internet aproape pe gratis!

De la 625 Ft brut pe luna, cu tarife subvenționate de stat!

Bichisciaba Matáv Pont,
Postaköz Tel.: 66/445-544

axelero
tiszazer

Sponsorul nostru

RADIO ROMANIA INTERNATIONAL

Emisiunea în limba română

24 de ore din 24

pe www.rri.ro

UMOR

TOCMĂI DE HOMLESS-UL ALĂ S-A GĂSIT ȘI FIICA-NEA SĂ SE ÎNDRĂGOSTEASCĂ...

Linkuri utile:

www.foaia.hu
www.romanul.hu
www.balcescu.sulinet.hu
www.ziare.com
www.astazi.ro
www.startpage.ro
www.ici.ro/romania/indexrom.html

În Moldova lui Ștefan cel Mare și Sfânt

Pentru românii din Ungaria, peisajele și plaiurile Moldovei sau ale Dobrogei, de exemplu, sunt mai puțin cunoscute decât zonele din apusul României, din Maramureș sau Banat, din depresiunea Mureșului sau valea Crișurilor. Pentru a ilustra frumusețea locurilor mai puțin cunoscute și pentru a apropia cititorii

noștri de istoria și cultura acestora, ne propunem, în cele ce urmează, prezentarea unor orașe sau meleaguri mai îndepărtate și mai puțin cunoscute. În acest fel vrem să atragem atenția, stârnind curiozitatea și dorul de a vizita aceste locuri pline de pitoresc natural, farmec istoric, trecut și prezent cultural deosebit.

Voroneț – „Capela Sixtină a Orientului”

Nu departe de orașul Gura Humorului, pe valea unui afluent al Moldovei a fost ridicată acum mai bine de cinci veacuri una dintre cele mai frumoase mănăstiri. Frescele care decorează exteriorul și interiorul, originalitatea picturilor și, nu în ultimul rând, culoarea albastră – atât de albastră – denotă genialitatea artiștilor moldoveni care cu un acut simț artistic au făcut din Voroneț simbolul Moldovei.

Din punct de vedere arhitectural, mănăstirea este asemănătoare cu celelalte biserici construite în perioada domniei lui Ștefan cel Mare. Ridicată pe un plan trilobat, având turla deasupra naosului și acoperiș fragmentat, edificiul va primi o mare notă de originalitate prin decorație. De formă semicirculară, absidele păstrează elemente decorative originale: firide alungite și ocnițe sub cornișe. Două baze suprapuse înalță turla decorată la rândul ei în același fel. Elementele de factură gotică sunt prezente în ancadramentele ferestrelor. Chenarele de piatră care înconjoară ușile de pătrundere în lăcașul sfânt dispuse pe laturile de nord și sud ale pridvorului conțin elemente de decorație în stil gotic și renascentist. O boltă semicilindrică tran-

șilor. Pronaosul este acoperit și el de o boltă în formă de calotă. La rândul ei, o ușă încastată în peretele despărțitor face posibilă trecerea din pronaos în naos. Arcele moldovenești susțin cupola naosului și turla. Alungită și acoperită cu o boltă în formă de sferă, absida altarului se deosebește de celelalte abside.

Mitropolitul Grigorie Roșca a realizat marea sa citorie: pictura exterioară de la Voroneț. Devenită atât de cunoscută datorită coloristicii sale, în special a nuanței de albastru,

este principalul punct de atracție. Armoniile tonale, nuanțele și culorile sunt în realitate cele pe care, cu sensibilitate artistică, artiști zugrăvi le-au filtrat

din mediul natural. Așa cum este de albastru cerul la Voroneț, așa au încercat să-l reproducă pe pereții sfintei biserici. În acest mod, ei au reușit să creeze o unitate indistructivă între peisaj și pictura exterioară a bisericii. În plus, în funcție de accentele de culoare și de conturul pe care le-au folosit, ei au reușit să demonstreze că și atunci când privești de la distanță poți percepe cu claritate siluetele desenate.

Bine sfătuit la vreme de restriște de către sihastrul Daniel, Ștefan cel Mare hotărăște drept mulțumire înălțarea Mănăstirii Voroneț, cu hramul Sf. Gheorghe, care să fie sfânt loc de rugăciune.

Construcția s-a sfârșit în trei luni și trei săptămâni, în anul 1488. Pictura din interior a fost realizată după 1496. Pictarea pridvorului și exteriorului s-a terminat în 1547, în timpul păstoririi mitropolitului Grigorie Roșca, eruditul teolog care a urmărit personal realizarea operei călugărilor-zugrăvi, conduși de „Marcu pristavul”. Ca și celelalte monumente ale vremii, strălucirea Voronețului i-o conferă picturile sale exterioare care constituie o culme, poate o sinteză desăvârșită, a picturii din timpul lui Petru Rareș.

Text selectat de E. Iova

În fața Judecății de Apoi

Pe întreaga fațadă de vest a Mănăstirii Voroneț e pictată impresionanta scenă a Judecății de Apoi, care este alcătuită compozițional pe patru registre.

În partea superioară se află Dumnezeu Tatăl, registrul al doilea cuprinde scena Deisis încadrată de apostoli așezați pe scaune. De la picioarele Mântuitorului pornește un râu de foc în care păcătoșii își află chinurile. Cel de-al treilea registru este Etimasia Sfântului Duh simbolizat în forma unui porumbel, Sfânta Evanghelie și Protopărinții neamului românesc

– având spre nord un grup de credincioși călăuziți de Sfântul Apostol Pavel, iar spre sud grupurile de necredincioși care primesc dojana lui Moise. În registrul al patrulea, la mijloc, apare cumpăna care cântărește faptele bune și pe cele rele, lupta dintre îngeri și demoni pentru suflete; în zona de nord raiul, iar în cea de sud iadul. Pentru această mare, convingătoare și dramatică icoană, Mănăstirea Voroneț este numită în cărțile apărute la Paris, la Roma, la Madrid și în alte mari centre de cultură ale lumii „Capela Sixtină a Orientului”.

FOAIA
românească
30 IULIE 2004
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Edda Illyés, Laura Martin, Rita Pátcaș. Tehnoredactare computerizată: Kovács Sándor. Editura și redacția: 5700 Giula, str. Dózsa Gy. nr. 8., Pf. 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@axelero.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Giula, str. Dózsa Gy. nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Békéscsaba, Luther u. 5/B Director: Garai György. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele în anul 2004: 3 luni 912 forinți; 6 luni 1824 forinți; 1 an 3648 forinți. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”.